

DARMO

KAŬZOJ KAJ KONDIĈOJ

I

KVAROPA NOBLA VERO

1. Tiu ĉi mondo estas plena de suferoj. Naskiĝo estas sufero, Maljuniĝo, malsaniĝo kaj morto estas suferoj. Renkonti homon, kiun oni malamas, estas sufereo, apartiĝi de karulo estas sufero, barakti vane por satigi siajn bezonojn estas sufero. Vere, vivo, kiu ne estas libera de deziro kaj pasio, estas ĉiam envolvita en afliktojn. Tio ĉi nomiĝas la Vero pri Sufero.

La kaŭzo de homa sufero troviĝas sendube en la soifoj de la fizika korpo kaj en la iluzioj de vulgaraj pasioj. Se oni ĝisfunde esploras tiujn ĉi soifojn kaj pasiojn, oni trovas ilin enradikiĝintaj en ardaĵoj denaskaj instinktoj. Tia deziro, havante fortan volon vivi kiel sian bazon, serĉas ĉiujn dezirindaĵojn; eĉ morto ne faras escepton. Tio ĉi nomiĝas la Vero pri la Kaŭzo de Sufero.

Se deziro, kiu kuŝas ĉe la radiko de homa pasio, povas esti forigita, tiam pasio formortas kaj ĉiuj homaj suferoj finiĝas. Tio ĉi nomiĝas la Vero pri la Halto de la Kaŭzo de Sufero.

Por eniri en tian staton, en kiu troviĝas nenia deziro

kaj nenia sufero, oni devas sekvi certan vojon. La etapoj de tiu ĉi Nobla Okera Vojo estas: Ĝusta Vido, Ĝusta Penso, Ĝusta Parolo, Ĝusta Agado, Ĝusta Vivtenado, Ĝusta Klopodo, Ĝusta Atentado, kaj Ĝusta Koncentrado. Tio ĉi nomiĝas la Vero pri la Nobla Vojo al la Halto de la Kaŭzo de Sufero.

Oni devas firme teni tiujn ĉi Verojn en sia menso. Ĉar la mondo estas plena de suferoj, tiuj, kiuj volas liberiĝi de suferoj, devas detranĉi la katenon de vulgaraj pasioj, kiu estas la sola kaŭzo de suferoj. La vivmaniero, kiu estas libera de ĉiuj vulgaraj pasioj kaj suferoj, povas esti konata nur pere de Vervekiĝo, kaj Vervekiĝo povas esti atingita nur pere de la disciplino de la Nobla Okera vojo.

2. Ĉiuj, kiuj serĉas Vervekiĝon, devas kompreni la Kvaropan Noblan Veron. Ne komprenante ĉi tion, oni devas vagadi senfine en la konfuziva labirinto, nome en viv-iluzioj. Tiuj, kiuj komprenas tiun ĉi Kvaropan Noblan Veron, nomiĝas “akirintoj de la okuloj de Vervekiĝo.”

Tial, kiu volas sekvi la instruojn de Budho, devas koncentri sian menson sur tiun ĉi Kvaropan Noblan Veron kaj klopodi por klare kompreni ĝian signifon. En ĉiuj epokoj iu ajn sanktulo, se tiu estas vera sanktulo, estas tiu,

Kaŭzoj kaj Kondiĉoj

kiu komprenas ĝin kaj instruas ĝin al aliaj homoj.

Kiam ni klare komprenas tiun ĉi Kvaropan Noblan Veron, tiam la Nobla Okera Vojo kondukas nin for de avido; kaj se ni estas liberaj de avido, ni ne kverelas kun aliaj homoj, ni ne mortigas, nek ŝtelas, nek adultas, nek trompas, nek riproĉas, nek flatas, nek envias, nek koleras, nek forgesas ŝanĝiĝemon de vivo, kaj nek flankeniras al malĝusta vojo.

3. Tiu, kiu sekvas la Noblan Veron, similas al tiu, kiu eniras en malluman ĉambrojn kun lampo en sia mano: tiam mallumo tuj foriras, kaj la ĉambro estas plena de lumo.

Tiu, kiu komprenas la signifon de la Noblaj Veroj kaj lernis sekvi la Noblan Vojon, povas posedi la lunon de saĝo, kiu forbalaas la mallumon de malsaĝo.

Budho gvidas homojn, simple indikante al ili la Noblan Kvaropan Veron. Tiuj, kiuj komprenas ĝuste la instruon, akiras ĝustan Vervekiĝon; ili povas gvidi kaj gardi aliajn homojn en tiu ĉi nekonstanta mondo, kaj indas konfidon. Kiam oni klare komprenas la Noblan Kvaropan Veron, ĉiuj fontoj de vulgaraj pasioj elsekiĝas.

Ekirante de tiu ĉi Nobla Kvaropa Vero, la disĉiploj de Budho atingas ĉiujn aliajn valorajn verojn; ili akiras la saĝon kaj klarvidan kapablon kompreni rezonadon de ĉiaj aferoj kaj prediki pri la Darmo al ĉiuj homoj en la mondo.

II

KAŬZOJ KAJ KONDIĈOJ

1. De ĉiuj homaj suferoj troviĝas kaŭzoj, kaj troviĝas ankaŭ la maniero, per kiu ili finiĝas. Kial? Ĉar ĉio en la mondo estas la rezulto de vasta interplektiĝo de kaŭzoj kaj kondiĉoj, kaj ĉar ĉio malaperas, kiam tiuj ĉi kaŭzoj kaj kondiĉoj ŝanĝiĝas.

Pluvas, vento blovas, floroj floras, folioj maturiĝas kaj velkas. Tiuj ĉi ĉiuj fenomenoj rilatas kun kaŭzoj kaj kondiĉoj, naskiĝas per ili, kaj estingiĝas, kiam la kaŭzoj kaj kondiĉoj ŝanĝiĝas.

Ni naskiĝas per la kondiĉoj de gepatroj. Nia korpo nutriĝas per manĝaĵoj kaj nia menso kreskas per instruoj kaj sperto.

Kaŭzoj kaj Kondiĉoj

Tial, kaj nia korpo kaj nia menso estas rilatantaj al kondiĉoj, kaj ili ŝanĝiĝas, kiam kondiĉoj ŝanĝiĝas.

Kiel nodoj interligitaj reciproke faras reton, tiel same ĉiuj aĵoj en la mondo estas interligitaj inter si. Se iu pensas, ke nodo de reto estas nodo per si mem aŭ izolita, tio estas erara.

Nodo de reto estas nomata nodo, nur kiam ĝi koncernas aliajn nodojn. Ĉiu nodo havas sian lokon kaj respondecon rilate al aliaj nodoj.

2. Floroj floras pro serioj da pluraj kondiĉoj, kiuj alportas ilian floradon. Folioj defalas pro serioj da pluraj kondiĉoj, kiuj alportas ilian defaladon. Floroj ne aperas sendepende kaj folioj ne defalas per si mem, spitante sezonon. Ĉio havas sian alvenon kaj foriron kondiĉite; nenio povas esti sendependa, sen ajna ŝanĝiĝo.

Ĉio estiĝas de serioj da kondiĉoj kaj kaŭzoj, kaj ĉio malaperas laŭ la sama regulo; tio estas eterna kaj neŝanĝebla leĝo. Ĉio ŝanĝiĝas, nenio restas konstanta.

III DEPENDA EKESTO

1. Kie estas la fonto de homaj malĝojo, lamento, sufero kaj agonio? Ĝi troviĝas en la fakto, ke homoj estas malvidaj kaj plenaj de deziroj.

Homoj alkroĉiĝas al la vivo de riĉeco kaj honoro, al komforto kaj plezuro, al ekscitiĝo kaj mem-dorlotado, ne sciante pri la fakto, ke la deziro al tiuj ĉi aferoj estas la fonto de homaj suferoj.

Ekde la komenco la mondo estas plena de sinsekvo da ruinigoj, aldone al la neeviteblaj faktoj de malsano, maljuniĝo kaj morto.

Sed se oni atente konsideras ĉiujn ĉi faktojn, oni nepre trovas, ke ĉe la bazo de ĉiuj suferoj kuŝas alkroĉiĝo. Se oni estas liberigita de tiuj alkroĉiĝoj, homaj suferoj finiĝas.

La kaŭzo de la alkroĉiĝoj estas malvido kaj avido.

Malvido kaj avido devenas de la fakto, ke homoj ne estas konsciaj pri la vera rezono rilate la ŝanĝiĝo de aferoj.

De malvido kaj avido venas malpura deziro al aĵoj, kiujn oni ne povas akiri efektive, sed senĉese kaj blinde serĉadas.

Pro malvido kaj avido oni supozas distingon,

Kaŭzoj kaj Kondiĉoj

malgraŭ ke efektive distingo ne ekzistas. Origine ne ekzistas distingo inter bono kaj malbono en homa agado. Sed pro malvido oni supozas distingon kaj juĝas homan agadon bona aŭ malbona.

Pro malvido ĉiuj homoj ĉiam havas malĝustan ideon; al ili ĉiam mankas ĝusta vidpunkto; ili estas katenitaj de sia egoo kaj agadas malĝuste. Rezulte ili perdas sin en iluziaj ekzistaĵoj.

Farante siajn agojn la kampo por sia egoo, uzante la funkcion de distingo de la menso kiel semon, kovrante la menson per malvido, nutrante ĝin per la akvo de avidaj deziroj, verŝante al ĝi akvon de egoismo, oni akumulas la malĝustan koncepton kaj portas la enkorpiĝon de iluzion sur si.

2. Tial, post ĉio, estas nia propra menso, kiu naskas la iluziojn de malĝojo, lamentado, doloro kaj agonio.

Tiu ĉi tuta mondo de iluzio estas nenio alia ol ombro naskita de menso. Kaj samtempe estas tiu ĉi sama menso, kiu alportas la mondon de Vervekiĝo.

3. En tiu ĉi mondo estas tri eraraj vidpunktoj. Se oni alkroĉiĝas al ĉi tiuj vidpunktoj, ĉio en la mondo devas esti

neata.

Unue, iu diras, ke ĉiuj homaj spertoj estas bazitaj sur sorto; due, iu diras, ke ĉio estas kreita de Dio kaj regata de Lia volo; trie iu diras, ke ĉio okazas hazarde sen ajna kaŭzo kaj kondiĉo.

Se ĉio estus decidita de sorto, kaj bona agado kaj malbona agado estus antaŭdestinitaj, kaj feliĉo kaj malfeliĉo ankaŭ estus antaŭdestinitaj. Tiel ekzistus nenio, kio ne estas antaŭdestinata de sorto. Sekve ĉiu plano kaj klopodo por plibonigo aŭ progresigo estus vanaj kaj humaneco perdus esperon.

Tiel same estas la aliaj vidpunktoj. Se ĉio okazus laŭ la plano de nekonata Dio aŭ okazus tute hazarde, kian esperon por humaneco, krom obeo, ni povus atendi? Estas ne mirinde, ke tiuj, kiuj tenas tiujn ĉi opiniojn, perdas esperon kaj neglektas klopodon por agadi saĝe kaj eviti malbonon.

Efektive tiuj ĉi tri vidpunktoj estas eraraj: ĉio aperas kaj malaperas laŭ la serio da kaŭzoj kaj kondiĉoj.

LA TEORIO DE MENSIO SOLA KAJ REALA STATO DE AFEROJ

I

MALKONSTANTECO KAĜ SEN-EGOO

1. Kaj nia korpo kaj nia mensio devenas de interplektitaj kaŭzoj kaj kondiĉoj. Sed tio ne signifas, ke ni havas egoo aŭ konstantan personecon. Nia korpo estas agregato de elementoj, tial ĝi estas malkonstanta.

Se nia korpo estus egoo, ĝi povus fari ion ajn tiel, kiel ĝi volas.

Reĝo havas la forton laŭdi aŭ puni siajn subulojn laŭ sia volo. Tamen li malsaniĝas kaj maljuniĝas kontraŭ sia intenco aŭ deziro. Tiurilate liaj riĉaĵoj kaj potenco ne disponas pri liaj deziroj.

Ankaŭ nia mensio ne estas egoo. La homa mensio estas agregato de kaŭzoj kaj kondiĉoj. Ĝi estas en konstanta ŝanĝiĝo.

Se nia mensio estus egoo, ĝi povus fari ion ajn tiel, kiel ĝi volas. Sed nia mensio ofte forflugas de tio, kion ni trovas bona, kaj ĉasas malbonaĵon kontraŭvole. Nenio

okazas ĝuste tiel, kiel la menso deziras.

2. Se temas pri la demando, ĉu nia korpo estas konstanta aŭ malkonstanta, oni devas respondi, “malkonstanta.”

Se temas pri la demando, ĉu malkonstanta ekzistaĵo estas feliĉa aŭ suferiga, oni ordinare nepre respondas, “suferiga.”

Se ni kredas, ke tiel malkonstanta ekzistaĵo, tre ŝanĝiĝebla kaj plena de suferoj, estas egoo-personeco, tio estas serioza eraro.

La homa menso ankaŭ estas malkonstanta kaj suferiga; ĝi havas nenion, kio povus esti nomata egoo-personeco.

Niaj korpo kaj menso, kiuj konsistigas individuan vivon, kaj la ekstera mondo ĉirkaŭanta nin estas tute apartaj de la koncepto de “mi” aŭ “mia”.

La menso, kiun kovras malpuraj deziroj kaj malsaĝeco, obstine persistas en falsa imago pri “mi” aŭ “mia”.

La Teorio de Menso Sola kaj Reala Stato de Aferoj

Kaj nia korpo kaj ĝiaj eksteraĵoj devenas de kaŭzoj kaj kondiĉoj kunlaborantaj, do ili senĉese ŝanĝiĝas kaj ne venas al fino.

La homa menso senfine ŝanĝiĝanta estas sama kiel fluanta akvo de rivero, aŭ kiel flagranta flamo de kandelo; ĝi saltadas de loko al loko, same kiel simio, neniam haltante eĉ por unu momento.

Saĝulo, vidante kaj aŭdante tion ĉi, devas forĵeti alkroĉiĝon al korpo kaj menso, se li volas atingi Vervekiĝon.

3. Estas kvin aferoj, kiujn neniu povas plenumi en tiu ĉi mondo: la unua, ĉesi maljuniĝi, havante korpon maljuniĝontan; la dua, ĉesi malsaniĝi, havante korpon malsaniĝontan; la tria, ĉesi morti; la kvara nei estingiĝon de aĵoj estingiĝontaj; la kvina, nei elĉerpiĝon de aĵoj elĉerpiĝontaj.

Ordinaraj homoj en la mondo senescepte pli aŭ malpli frue alfrontas tiujn ĉi faktojn, kaj plejmulte da ili konsekvence suferas, sed tiuj, kiuj aŭdis la instruon de Budho, ne havas suferon, komprenante, ke la menciitaj faktoj estas neeviteblaj.

En tiu ĉi mondo troviĝas kvar veroj: la unua, ĉiuj viv-estaĵoj ekestas de malvido; la dua, ĉiuj objektoj de deziroj estas malkonstantaj, malcertaj kaj suferplenaj; la tria, ĉiuj estaĵoj ankaŭ estas malkonstantaj, malcertaj kaj suferplenaj; la kvara, oni povas trovi nenion, kio estas nomata “egoo”, kaj ne troviĝas io “mia” en la mondo.

Tiuj ĉi veroj, ke ĉio estas malkonstanta, ŝanĝiĝema kaj egomanka, ne havas rilaton kun la fakto de apero aŭ neapero de Budho en la mondo. Tiuj ĉi veroj estas certaj. Budho eksciis tion ĉi kaj predikas Darmon al ĉiuj homoj.

II

LA TEORIO DE MENSIO SOLA

1. Kaj iluzio kaj Vervekiĝo devenas de menso, kaj ĉiuj ekzistaĵoj kaj fenomenoj estiĝas de la funkcio de menso, same kiel el maniko de ĵonglisto ekaperas diversaj aĵoj.

La aktivecoj de menso estas senlimaj. Ili formas la medion de nia vivo. Malpura menso ĉirkaŭigas sin per malpuraj aĵoj. Pura menso ĉirkaŭigas sin per puraj aĵoj. Tial niaj ĉirkaŭaĵoj estas senlimaj same kiel la aktivecoj

de menso.

Kiel artisto desegnas pentraĵon, tiel same la aktivecoj de menso kreas sian eksteraĵon. Dum la eksteraĵoj kreitaj de Budho estas puraj kaj liberaj de arda pasio, tiuj kreitaj de ordinaraj homoj ne estas tiaj.

La menso elvokas multspecajn formojn, same kiel lerta pentristo kreas bildoj pri diversaj mondoj. Troviĝas nenio, kio ne estas kreita de la menso. Budho, nia menso kaj viv-estaĵoj ne diferencas en la kapablo krei ĉion ajn.

Budho ĝuste komprenas, ke ĉio devenas de la menso. Tiuj, kiuj scias tion, povas vidi veran Budhon.

2. Sed tiu ĉi menso, kiu kreas sian eksteraĵon, neniam estas libera de timoj, lamentoj aŭ ĉagrenoj ne nur en estinteco sed ankaŭ en estanteco kaj estonteco, ĉar ili devenas de malvido kaj avareco.

De malvido kaj avareco la mondo de iluzio komenciĝas, kaj ĉiu vasta komplekso de kaŭzoj kaj kondiĉoj ekzistas nenie alie ol en menso.

Iluzio, kiu estas nomata “naskiĝo-kaj-morto”,

devenas de menso kaj ekzistas en menso. Tial, kiam forpasas la menso, kiu koncernas naskiĝo-kaj-morton, la mondo de naskiĝo-kaj-morto ankaŭ forpasas.

Ne-vervekiĝinta vivo ekestas de menso, kiu estas konfuzita de iluzia mondo. Kiam ni lernas kaj scias, ke iluzia mondo ne ekzistas ekstere de menso, nia konfuzita menso fariĝas klara; kiam ni ĉesigos krei malpurajn eksterajojn, ni atingos Vervekiĝon.

Tiamaniere tiu ĉi mondo de naskiĝo-kaj-morto estas kreita de menso, estas submetita kaj regata de menso; menso estas mastro de ĉiu situacio. La mondo de sufero estas alportita de la homa menso plena de iluzioj.

3. Tial ĉio en tiu ĉi mondo estas kreita, reguligita kaj regata de menso. Kiel radoj sekvas bovon tirantan ĉaron, tiel same suferoj sekvas la homon, kiu parolas kaj agadas kun malpura menso.

Sed se ni parolas aŭ agadas kun bona menso, feliĉo sekvas nin, ĝuste kiel ombro sekvas figuron. Kiuj agadas malbone, tiujn sekvas la penso, “mi faris malbonaĵon,” kaj la memoro pri la ago akumuliĝas kaj poste alportos neeviteblan rekompencan. Sed kiuj agadas kun bona intenco, tiuj sentas feliĉon, pensante “mi faris bonaĵon,” kaj la penso, ke bona ago alportas daŭran feliĉon en la

posta vivo, faras ilin ankoraŭ pli feliĉaj.

Se nia menso estas malpura, la vojo fariĝas neglata kaj peniga, kaj pro tio ni stumblas; multaj faloj kaj ega doloro atendas. Sed se nia menso estas pura, la vojo estas glata kaj ni povas piediri trankvile.

Kiuj ĝuas puran korpon kaj menson, tiuj piediras sur la vojo al Budheco, tranĉante la reton de egoismaj pensoj kaj malbonaj deziroj. Kiuj estas trankvilaj en menso, tiuj akiras pacon en la menso kaj povas kulturi sian menson tage kaj nokte kun pli da diligento.

III

REALA STATO DE AFEROJ

1. Ĉar ĉio en tiu ĉi mondo devenas de kaŭzoj kaj kondiĉoj, oni ne povas trovi fundamentan distingon inter aĵoj. Ŝajnaj distingoj ekzistas pro niaj absurdaj kaj antaŭjuĝaj pensoj.

En la ĉielo ekzistas nenio distinganta orienton de okcidento; ni kreas distingojn el nia propra menso kaj kredas pri ilia realeco.

En matematiko, ĉiu el la nombroj de unu ĝis infinito estas kompleta per si mem kaj ne portas distingon de kvanto en si mem; sed ni kreas distingon pro nia propra konveno, por ke ni povu indiki diversajn sumojn.

Esence ne ekzistas la distingo inter la proceso de vivo kaj tiu de detruo, sed oni kreas distingon kaj nomas unu naskiĝo kaj alian morto. Pri agado ne estas distingo inter ĝusto kaj malĝusto, sed oni kreas distingon pro sia propra konveno.

Budho detenas sin de tiuj ĉi distingoj, kaj rigardas la mondon kvazaŭ pasantan nubon. Por Budho ĉiu difinitiva aĵo estas iluzio. Li scias, ke ĉio ajn, kion menso kaptas aŭ forĵetas, estas sensubstanca; Li tial evitas enfalejon de imagoj kaj distingaj pensoj.

2. Ni ligiĝas al ĉio pro nia propra imagita konveno kaj komforto; ni alteniĝas al sano, riĉeco, honoro, kaj alkroĉiĝas al vivo efemera.

Ni faras arbitran apartigon inter ekzisto kaj ne-ekzisto, bono kaj malbono, kaj ĝusto kaj malĝusto. Por ni vivo estas daŭro de ligiĝo kaj alkroĉiĝo, kaj kaŭze tio ni devas preni sur nin iluziojn, dolorojn kaj suferojn.

Iam estis unu homo longe vojaĝanta; li venis al granda rivero. Li pensis: “Tiu ĉi bordo de la rivero estas malfacila kaj danĝera por piediri, sed la transa bordo ŝajnas pli facila kaj senĝena. Kiel mi tamen povas transiri?” Li faris floson el branĉaj lignoj kaj kanoj, per kiu li povis alveni al la transa bordo. Tiam li pensis: “Tiu ĉi floso estis tre utila por transiri la riveron, tial mi ĝin ne forĵetu, sed portu kun mi.” Tiel li propravole prenis sur sin nenecesan ŝarĝon. Ĉu li estas saĝa homo?

Tiu ĉi parabolo instruas, ke ni devas ne alkroĉiĝi eĉ al bonaĵo kaj forĵeti ĝin, kiam ĝi fariĝis nenecesa, des pli tiel, se temas pri malbonaĵo. Budho evitas senutilajn kaj necesajn diskutojn, tion farante regulo de Sia vivo.

3. Ĉio ne venas nek iras; ne aperas nek malaperas; tial oni ion ne akiras nek perdas.

Budho instruas: ĉiuj aĵoj ne aperas nek malaperas, ĉar ili transcendas kategorion de ekzisto kaj ne-ekzisto. T.e. ĉio estas konkordo kaj serio da kaŭzoj kaj kondiĉoj; ĉio ne ekzistas per si mem, tiel oni povas diri, ke ĉio estas ne-ekzistanta. Samtempe, ĉar ĝi havas relativan kunligon kun kaŭzoj kaj kondiĉoj, oni povas diri, ke ĝi ne estas ne-ekzistanta.

Alkroĉiĝi al aĵo, vidante ĝian formon, estas la fonto de iluzio. Se oni ne alkroĉiĝas al la formo, la falsaj imagoj kaj absurdaj iluzioj ne venas. Vervekiĝo signifas vidi tiun ĉi veron kaj esti liberigita de tiaj malsaĝaj iluzioj.

Vere la mondo similas al sonĝo, kaj la trezoroj de la mondo estas samaj kiel allogaj miraĝoj. Same kiel ŝajna distanco en pentraĵo, aĵo ne havas realecon en si mem; ĝi similas al aeroflagreto.

4. Kredi, ke aĵoj kreitaj de nekalkulebla serio da kaŭzoj kaj kondiĉoj povas daŭri eterne, estas serioza miskompreno; tiu ĉi estas nomata la teorio de konstanteco. Kontraŭe, kredi, ke aĵoj tute malaperas, estas nomata la teorio de ne-ekzisto.

Tiuj ĉi nocioj de eterna vivo kaj eterna morto, de ekzisto kaj ne-ekzisto, estas aplikeblaj ne al la esenca karaktero de aĵoj, sed nur al iliaj supraĵaj figuroj, kiujn oni vidas per malklaraj homaj okuloj. Instigite de deziroj, homoj ekrilatas kaj alkroĉiĝas al tiuj ĉi supraĵaj figuroj. Sed en sia esenca eco aĵoj malhavas ĉi tiajn distingojn kaj alkroĉiĝojn.

Pro tio, ke ĉiuj aĵoj devenas de serioj da kaŭzoj kaj kondiĉoj, iliaj aspektoj estas konstante ŝanĝiĝantaj; t.e. en ili ne troviĝas eterneco, kaj aŭtentikaj substancoj mankas

al ili. Pro tiu ĉi konstanta ŝanĝiĝo de la aspektoj, oni komparas aĵojn kun miraĝoj aŭ songoj. Sed spite de tiu ĉi konstanta ŝanĝiĝo de la aspektoj, aĵoj en sia esenca eco estas konstantaj kaj senŝanĝaj.

Rivero aperas kiel rivero por ni, sed al malsata demono, kiu vidas fajron en akvo, ĝi ne ŝajnas rivero. Tial, kvankam paroli kun ordinara homo pri ekzisto de rivero estas senprobleme, tamen kun la demono estas sence.

Ni povas diri pri ĉio la samon kiel ĉi tiu rivero; aĵoj estas samaj kiel iluzioj. Ni ne povas diri, ke aĵoj ekzistas, nek ke ili ne-ekzistas.

Estas erare rigardi ĉi tiun efemeran vivon kiel senŝanĝan veran vivon. Tamen ni ne povas diri, ke ekster ĉi tiu mondo de ŝanĝo kaj ŝajno estas alia mondo de eterneco kaj vero. Estas erare rigardi ĉi tiun mondon kiel provizoran mondon, tiel same kiel realan mondon.

Malkleraj homoj supozas, ke tiu ĉi mondo estas reala, kaj daŭrigas sian agadon sur tia absurda supozo. Sed ĉar tiu ĉi mondo estas nur iluzio, iliaj agadoj bazitaj sur eraro kondukas ilin nur al damaĝo kaj sufero.

Konstatinte, ke la mondo estas nur iluzio, saĝaj homoj ne agas sub la erara supozo, ke ĝi estus reala. Tial ili povas eviti suferon.

IV

LA MEZA VOJO

1. Tiuj, kiuj intencas paŝi sur la vojo al Vervekiĝo, devas atente eviti du ekstremojn. La unua, estas la ekstremo de diboĉa vivo satiganta korpajn dezirojn. La dua, estas la mala ekstremo, kiu emas veni al tiu, kiu volas rezigni la nunan vivon kaj iri al tro asketa disciplino, torturante siajn korpon kaj menson senrezone.

La Nobla Vojo, kiu transcendas tiujn ĉi du ekstremojn kaj kondukas al Vervekiĝo, saĝo kaj paco de menso, povas esti nomata la Meza Vojo. Kio estas la Meza Vojo? Ĝi konsistas el la Okera Nobla Vojo: Ĝusta Vido, Ĝusta Penso, Ĝusta Parolo, Ĝusta Agado, Ĝusta Vivtenado, Ĝusta Klopodo, Ĝusta Atentado, kaj Ĝusta Koncentrado.

Kiel jam menciite, ĉiuj aĵoj aperas kaj malaperas

pere de senfina serio da kaŭzoj kaj kondiĉoj. Malsaĝuloj vidas vivon kiel ekziston aŭ ne-ekziston, sed saĝuloj vidas ion ajn trans ekzisto aŭ ne-ekzisto; tio ĉi estas la ĝusta vidpunkto de la Meza Vojo.

2. Supozu jene ; unu ŝtupo flotas sur granda rivero. Se la ŝtupo ne surbordiĝas, aŭ ne subakviĝas, aŭ ne depreniĝas, aŭ ne putriĝas, ĝi finfine atingos la maron.

Se ni ne estas alligitaj al vivo de diboĉado, aŭ ne estas alligitaj al asketisma vivo; se ni ne fieras pri nia virto aŭ ne estas alligitaj al nia malbona agado; se ni ne persistas en Vervekiĝo, nek malestimas iluzion, nek timas ĝin, tio signifas, ke ni sekvas la Mezan Vojon.

Grava afero por ni sekvantoj de la vojo al Vervekiĝo estas, ke ni evitu esti kaptitaj kaj implikitaj de ia ajn ekstremo; tio estas, ke ni ĉiam sekvu la Mezan Vojon.

Sciante, ke ĉio ne ekzistas nek ne-ekzistas, memorante, ke ĉio havas sonĝo-similan naturon, ni devas eviti esti kaptitaj de fiero aŭ laŭdo pro siaj bonaj agadoj; kaptitaj kaj implikitaj de io ajn alia.

Se ni ne volas esti kaptitaj de la sekvo de niaj deziroj, ni devas lerni ĝuste en la komenco, ke alkroĉiĝi al

io alportas nenion bonan, kaj ni devas al kutimiĝas lasi ĉion. Ni neniam devas al kroĉiĝi al ekzisto nek al ne-ekzisto, al io ajn interna nek al ekstera, al bonaĵo nek al malbonaĵo, al ĝustaĵo nek al malĝustaĵo.

Kiam ni alligiĝas al io, ĝuste tiumomente tuj komenciĝas vivo de iluzio. Tial tiu, kiu sekvas la Noblan Vojon al Vervekiĝo, ne tenas en si bedaŭrojn, ne havas antaŭjuĝojn, sed estas trankvila kaj paca en sia menso, kio ajn okazas.

3. Vervekiĝo ne havas ian difinitan formon aŭ naturon, per kiu ĝi povas manifesti sin; do, en Vervekiĝo mem ne troviĝas io, kio estu vervekita.

Vervekiĝo ekzistas nur pro iluzio kaj malvido; se ili malaperas, Vervekiĝo ankaŭ malaperas. Kaj la malo ankaŭ estas vera. Iluzio kaj malvido estas, nur kiam Vervekiĝo estas; kiam Vervekiĝo ĉesas, iluzio kaj malvido jam ne estas.

Tial estu singardema kontraŭ la penso rigardi Vervekiĝon kiel ian “ekzistaĵon”, de kiu oni estas katenita, por ke Ĝi ne fariĝu obstaklo. Kiam la menso en mallumo eniras en lumon, mallumo forpasas. Kaj kun ĝia forpaso la afero, kiun oni nomas Vervekiĝo, ankaŭ forpasas.

Dum ni deziras Vervekiĝon kaj serĉadas ĝin, tio signifas, ke iluzio ankoraŭ restas ĉe ni; tial tiuj, kiuj sekvas la vojon al Iluminiĝo, devas ne teni ĝin kiel realaĵon, kaj kiam ni akiras Vervekiĝon, ni devas ne resti en ĝi.

Kiam ni atingas Vervekiĝon en tiu ĉi senco, ĉio fariĝas Vervekiĝo en si mem tiel, kiel ĝi estas; tial ni devas sekvi la vojon al Vervekiĝo ĝis la grado, ke en nia penso sekularaj deziroj kaj Vervekiĝo fariĝas identaj tiel, kiel ili estas.

4. Tiu ĉi koncepto pri universala unueco — ke aĵoj en sia esenca naturo havas nenian distingajn markojn — estas nomata “Ŝunjato”. “Ŝunjato” signifas mankon de substanco aŭ ne-substancecon, ne-naskiĝon, mankon de mem-naturo, ne-dualecon. Ĉar aĵoj en si mem ne havas formon aŭ karakterizon, ni ne povas paroli pri ili, kiel ekzemple ke ili estas naskitaj aŭ estas detruitaj. Pri la esenca naturo de aĵoj troviĝas nenio, kio povas esti skribita per vortoj, kiuj faras distingon inter aĵoj; ĝuste tial aĵoj ne havas substancon.

Kiel jam montrite, ĉio aperas kaj malaperas pro kaŭzoj kaj kondiĉoj. Nenio ekzistas tute sola; ĉio rilatas al

ĉio alia.

Kie ajn estas lumo, tie estas ombro; kie ajn estas longeco, tie estas mallongeco; kie ajn estas blanko, tie estas nigro. Ĝuste tiel, la mem-naturo de aĵoj ne povas ekzisti sola, tial ili estas nomataj sensubstancaj.

De la sama rezono, Vervekiĝo ne povas ekzisti ekster malvido, kaj malvido ne povas ekzisti ekster Vervekiĝo. Ĉar ambaŭ ne diferencas inter si en sia esenco, tie ne troviĝas dualeco.

5. Homoj kutime pensas pri si mem, ke ili estas ligitaj al naskiĝo kaj morto. Sed efektive ne troviĝas substanco en tiaj konceptoj.

Ĉar homoj tenas en sia sino la ideon de ego-personeco, ili alkroĉiĝas al la ideo de posedo. Sed ĉar efektive ne troviĝas tia aĵo kiel “egoo”, ankaŭ ne troviĝas tia aĵo kiel posedaĵoj. Kiam homoj povas klarvidi tiun ĉi veron, ili povos ankaŭ klarvidi la veron pro “ne-dualeco”.

Homoj tenas la distingon inter pureco kaj malpureco. Sed en la naturo de aĵoj, ne troviĝas tia distingo. Ĝi aperas nur el falsaj kaj absurdaj imagoj en ilia

menso.

Tiel same homoj apartigas bonon de malbono, kaj ligiĝas al tio, sed bono kaj malbono ne ekzistas sendepende unu de la alia. Tiuj, kiuj sekvas la vojon al Vervekiĝo, neas dualecon; la vojo kondukas ilin ne al laŭdo de bono nek al kondamno de malbono, ne al malrespekto de bono nek al tolero de malbono.

Homoj kompreneble timas malfeliĉon kaj deziras feliĉon; sed se oni atente ekzamenas la distingon, malfeliĉo ofte estas feliĉo kaj inverse. Saĝulo lernas vid-al-vide la ŝanĝiĝantan cirkonstancon de vivo kun justa spirito, ne ravite de sukceso, kaj ne deprimate pro malsukceso. Tiel oni klare komprenas la veron de ne-dualeco.

Tial, tiuj vortoj, kiuj esprimas rilatojn de dualeco — kiel ekzemple ekzisto kaj ne-ekzisto, vulgara pasio kaj vera scio, pureco kaj malpureco, bono kaj malbono — estas uzataj nur en homa pensado sed ne estas troveblaj en la naturo de aĵoj. Kiam homoj detenas sin de tiuj vortoj kaj de emocioj naskitaj de la vortoj, ili klare vidas la universalan veron pri Ŝunjato.

6. Puraj kaj bonodoraj lotusoj floras ne sur pura ebenaĵo nek sur tero, sed en malpura kota akvo. Tiel

same, en sterko de vulgaraj pasioj ĝermas pura Vervekiĝo de Budheco. Eĉ eraraj opinioj naskitaj de herezoj kaj iluzioj pro vulgaraj pasioj povas esti semoj de Budheco.

Se plonĝisto volas akiri perlojn, li devas kuraĝe descendi al la fundo de maro spite de danĝeroj, ekz. dentizitaj koraloj kaj malicaj ŝarkoj. Tiel same ni devas alfronti la danĝerojn de vulgaraj pasioj, se ni volas akiri la valoran perlon de Vervekiĝo. Ni unue devas migri inter montaj rokoj de egoismo kaj memfiero, antaŭ ol ĉe ni estiĝas la deziro trovi vojon, kiu kondukas nin al Vervekiĝo.

Estas leĝendo pri iu ermito, kiu havis grandan deziron trovi la veran vojon, grimpane sur monton de glavoj kaj forĵetante sin en fajron; tiam li ne estis vundita ne bruligita, sed sentis sin refreŝigita. Tiu, kiu riskas la danĝeron de la vojo, renkontas freŝan venteton blovan sur glava monto de memfiero kaj inter fajro de malamo, kaj finfine klarvidas, ke memfiero kaj vulgaraj pasion, kontraŭ kiuj li/ŝi luktadis kaj suferadis, estas nenio alia ol Vervekiĝo.

7. Instruo de Budho kondukas nin al ne-dualeco, for de la distingema koncepto de du kontraŭaj vidpunktoj. Estas erare, se oni serĉadas aĵojn imagitajn kiel bonaj kaj ĝustaj

kaj evitadas aĵojn imagitajn kiel malbonaj kaj pekaj.

Se oni persistas en la opinio, ke ĉio estas malplena kaj transira, tio estas eraro, same kiel oni insistas, ke ĉio estas realaĵo kaj ne ŝanĝiĝas. Se oni alkroĉiĝas al sia ego-personeco, tio estas erara, ĉar tio ne utilas al solvo de malkontento kaj suferado. Sed se oni kredas, ke egoo ne ekzistas, tio ankaŭ estas eraro kaj ne utilas al praktiko de la vojo al vero. Se oni asertas, ke ĉio estas suferiga, tio ankaŭ estas eraro; se oni asertas, ke ĉio estas feliĉiga, tio ankaŭ estas eraro. Budho instruas la Mezan Vojon transcendantan tiujn ĉi du kontraŭajn konceptojn, en kiu dualeco mergiĝas en unueco.

LA NATURO DE BUDHO

I

LA MENSIO DE PURECO

1. Estas multaj diferencoj kaj gradoj en homaj intelektoj; iuj estas saĝaj, iuj estas malsaĝaj, iuj estas bonkoraj, iuj estas malicaj, iuj estas facile gvideblaj, iuj estas malfacile gvideblaj, iuj posedas puran menson, iuj posedas menson malpurigitan; sed ĉi tiaj diferencoj estas nekonsiderindaj, se temas pri la atingo de Vervekiĝo. La mondo estas simila al lageto plena de multspecaj lotusaj floroj; troviĝas floroj de multaj diversaj koloroj. Iuj estas blankaj, iuj estas rozkoloraj, iuj estas bluaj, iuj estas flavaj; iuj kreskas en akvo, iuj malvolvas siajn foliojn sur akvo, kaj iuj levas siajn foliojn super akvo. Homo havas pli multajn diferencojn. Estas diferenco de sekso, sed ĝi ne estas esenca diferenco, ĉar kun taŭga trejnado kaj viro kaj virino povas atingi Vervekiĝon.

Por fariĝi trejnisto de elefanto oni devas posedi kvin kvalifikaĵojn: bonan sanstaton, konfidon, diligentecon, sincerecon al sia celo, kaj saĝon. Por sekvi la Budhan Noblan Vojon al Vervekiĝo oni devas posedi la samajn kvin bonajn kvalitojn. Se oni havas tiujn ĉi kvalitojn, tiam, sendepende de genro, oni povas atingi Vervekiĝon. Por lerni la instruon de Budho ne necesas longa tempo,

ĉar ĉiuj homoj havas la naturon, kiu ebligas ilin atingi Vervekiĝon.

2. Praktikante la vojon al Vervekiĝo, ni vidas Budhon kun niaj propraj okuloj kaj fidas Budhon kun nia propra menso. La okuloj, kiuj vidas Budhon, kaj la menso, kiu fidas Budhon, estas la samaj okuloj kaj la sama menso, kiuj estis migrantaj en la mondo de naskiĝo-kaj-morto ĝis la tago, kiam ni komencis praktikadon.

Se reĝa lando estas plagita de banditoj, reĝo devas trovi, kie estas ilia citadelo, antaŭ ol li atakas ilin. Tiel same, se iu estas ĝenata de vulgare pasioj, tiu devas unue serĉi ilian originon.

Kiam iu estas en ĉambro kaj malfermas siajn okulojn, unue tiu vidas la internon de la ĉambro kaj nur poste eksteren tra la fenestro. Same kiel ĉi tiel, ni ne povas lasi la okulojn vidi eksteraĵojn, antaŭ ol ni rekonas nian propran internaĵon.

La menso estas ene de la korpo, tial ĝi devas unue koni la internaĵon. Sed ĝenerale homoj estas absorbitaj de eksteraj aferoj kaj ŝajne ne multe scias aŭ atentis aĵojn en la korpo.

Se la menso estus ekster la korpo, ĝi ne povus kontaktiĝi kun la bezonoj de la korpo. Sed efektive la korpo sentas, kion la menso scias, kaj la menso scias, kion la korpo sentas. Tial, oni ne povas diri, ke la homa menso estas ekster la korpo. Kie, do, ekzistas la substanco de la menso?

3. Ekde la nekonata pasinteco homoj vagadis en malvido, kondiĉite de siaj propraj agoj kaj trompите de du fundamentaj eraraj koceptoj.

Unue, ili kredas, ke la diskriminacianta menso, kiu kuŝas ĉe la radiko de tiu ĉi vivo de naskiĝo-kaj-morto, estas ilia reala naturo; due, ili ne scias, ke ili posedas tiun puran menson de Vervekiĝo, kiu estas ilia vera naturo, kaj kiu estas kaŝita malantaŭ la distingema menso.

Kiam iu levas sian manon pugnigitan, la okuloj vidas ĝin, kaj la menso rekonas ĝin, sed tiu menso ĝin rekonanta ne estas vera menso.

La rekonanta kaj distingema menso devenas de imagataj diferencoj, kiujn kreas avido kaj aliaj humoroj rilataj al la memo. La rekonantan menson determinas

kaŭzoj kaj kondiĉoj, tial al ĝi mankas ia mem-substanco, kaj ĝi konstante ŝanĝiĝas. Sed, ĉar homoj kredas, ke tiu ĉi menso estas reala, iluzio penetras en kaŭzojn kaj kondiĉojn, kio naskas suferadon.

Kiam iu malfermas sian manon pugnigitan, la menso perceptas tion; sed kiu moviĝas? Ĉu la menso, aŭ la mano? Aŭ neniu el ili? Se la mano moviĝas, la menso moviĝas sekvante ĝin, kaj tiel inverse; sed la moviĝanta menso estas nur supraĵa ekapero de menso; ĝi ne estas vera kaj fundamenta menso.

4. Fundamente, ĉiu homo havas puran kaj klaran menson. Tamen polvo de vulgaj deziroj estiĝintaj de cirkonstanco kovras ĝin. La malpurigita menso ne estas esenco de homa naturo. Io estas aldonita al ĝi, same kiel entrudinto aŭ gasto en domo, sed ne ĝia mastro.

La luno ofte kaŝiĝas malantaŭ nuboj. Sed nuboj ne povas movi la lunon, kaj ĝi restas pura kaj senmakula. Tial ni ne devas iluzie pensi, ke tiu ĉi makulita menso estas nia propra efektiva menso.

Ni devas konstante rememori tiun ĉi fakton, strebante vekigi en ni mem la puran kaj sensanĝan fundamentan menson de Vervekiĝo. Se ni alkroĉiĝas al ŝanĝiĝanta kaj malpurigita menso, aŭ se ni estas iluziitaj

de trompaj ideoj, ni devas migradi en la mondo de iluzio.

Iluzio kaj malpureco de homa menso naskiĝas de avido kaj ankaŭ de reagoj al ŝanĝantaj cirkonstancoj.

La menso, kiu neniam estas malordigita de okazaj aferoj kaj restas pura kaj trankvila sub ĉiaj cirkonstancoj, estas la vera menso, kaj ĝi devas esti nia mastro.

Oni ne povas diri, ke gastejo malaperas, kiam gastoj momente ne estas; tiel same oni ne povas diri, ke vera memo malaperas, kiam momente malestas malpurigita menso, kiu estiĝas de ŝanĝantaj cirkonstancoj de vivo. Tio, kio ŝanĝiĝas laŭ ŝanĝiĝantaj kondiĉoj, ne estas la vera naturo de menso.

5. Ni supozu aŭditorion, kiu estas luma dum sunbrilo kaj malluma post sunsubiro.

Ni povas pensi, ke la lumo devenas de la suno kaj la mallumo venas kun nokto. Sed ni ne povas pensi sammaniere pri la menso, kiu perceptas lumon kaj mallumon. Kvankam oni povas atribui lumon kaj mallumon al la suno, la menso, kiu sensas ilin, povas esti atribuita al nenio. Ĝi povas reveni nur al la vera naturo, al sia fundamenta naturo.

Tiu, kiu rimarkas momentan ŝanĝiĝon de lumeco kaj mallumeco, estas nur portempa menso.

Tiu, kiu havas diversajn sentojn de momento al momento kun la ŝanĝiĝanta cirkonstanco de vivo, estas nur portempa menso; ĝi ne estas vera kaj reala menso. La fundamenta kaj vera menso, kiu klarvidas lumon kaj mallumon, estas la vera homa naturo.

Portempaj sentoj pri bono kaj malbono, aŭ pri amo kaj malamo, devenas de ĉirkaŭaĵoj kaj ŝanĝiĝantaj eksteraj kondiĉoj; tiaj sentoj estas nur momentaj reagoj kaŭzitaĵoj de malpuraĵoj akumulitaj en la homa menso.

Malantaŭ la deziroj kaj vulgaraj pasioj entenataj en la menso kuŝas klara, nemakulita, fundamenta kaj vera esenco de menso.

Akvo formas sin ronda en ronda ujo kaj kvadrata en kvadrata ujo, sed akvo mem ne havas specifan formon. Oni ofte forgesas tiun ĉi fakton.

Homoj pensas, ke iuj aĵoj estas bonaj aŭ malbonaj, ŝatindaj kaj malŝatindaj, kaj distingas ekziston kaj ne-

ekziston; tiamamiere ili suferadas, katenite de tiu ĉi impliko kaj alkroĉiĝante al ĝi.

Se homoj nur forlasos sian alkroĉiĝon al tiuj ĉi imagaj kaj falsaj distingo kaj restarigas la purecon de sia origina menso, tiam ilia menso kaj korpo liberiĝos de malpureco kaj suferado; ili gajnos trankvilecon kune kun libereco.

II

LA NATURO DE BUDHO

1. Ni supre parolis pri la pura kaj vera menso kiel fundamento. Ĝi estas la naturo de Budho, t.e. la semo de Budheco.

Se ni metas lenson inter la suno kaj mokso, ni povas akiri fajron. De kie la fajro venas? Kvankam la lenso estas treege malproksima de la suno, fajro certe aperas sur la mokso tra la lenso. Se la mokso ne havas la naturon bruli, fajro neniel estiĝas ĉi tie.

Laŭ la sama maniero, kiam la Saĝo de Budho

koncentriĝas al la homa menso, ĝia vera naturo, kiu estas Budheco, bruliĝas, kaj la fajro lumigas menson de la homoj kaj vekas konfidon al Budho. Budho tenas la lenson de Saĝo antaŭ ĉiuj homoj, kaj tiel ilia konfido progresas.

2. Homoj ofte malatentas sian veran menson por Budheco, estas katenitaj de la impliko de vulgare pasioj, alkroĉiĝas al la distingo de bono kaj malbono, kaj lamentas pri sia sklaveco kaj suferado.

Kial homoj, posedantaj la fundamentan kaj puran menson, tamen alkroĉiĝas al iluzioj kaj pelas sin al migrado en la mondo de iluzio kaj suferado, kovrante sian propran naturon de Budho, malgraŭ la lumo de Budha Saĝo direktita al ili?

Iam estis iu viro; li konsterniĝis antaŭ spegulo, ĉar li ne trovis siajn kapon kaj vizaĝon sur ĝi. Tamen lia vizaĝo vere ne malaperis. Li nur malatente rigardis malantaŭan flankon de la spegulo.

Estas tiel same malsaĝe kaj nenecese, ke iu suferadas, pro tio ke tiu ne povas akiri Vervekiĝon spite al sia klopodo. Nenie estas malsukceso en Vervekiĝo; malsukceso kuŝas en tiuj homoj, kiuj dum longa tempo serĉas Vervekiĝon en sia falsa menso kaj ne komprenas,

ke ilia menso ne estas vera sed iluzia kaj kaŭzita de amasigo de avarecoj kaj iluzioj, kiuj kovras kaj kaŝas ilian veran menson.

Do, se la amasigo de falsaj imagoj estas forigita, Vervekiĝo aperos. Estas tamen mirinde, ke kiam homoj atingas Vervekiĝon, ili trovas, ke Vervekiĝo ne povas ekzisti sen falsaj imagoj.

3. La naturo de Budho estas senlima. Eĉ se malicaj homoj naskiĝas en la mondo de besto aŭ de malsata demono, aŭ falas en inferon, ili neniam perdas la naturon de Budho.

Kiom ajn droananta en malpuraĵoj de karno, kaŝita ĉe la radiko de vulgarecigo, aŭ forgesita, la kapablo de homoj vervekiĝi, la Budheco, neniam nuliĝas.

4. Antaŭ longa tempo iu viro vizitis sian amikon kaj en lia hejmo endormiĝis ebria. Lia amiko restis apud li tiom longe kiom eblis. Sed li nun devis foriri. Li estis maltrankvila pri la estonto de la ebria amiko kaj enkudris juvelon en lian vestaĵon. Kiam la viro vekigis, li vagadis de loko al loko kun mizera vivtenado, ne sciante, ke lia amiko kaŝis juvelon en lian vestaĵon. Poste li renkontigis kun sia amiko, kiu informis lin pri la juvelo en lia vestaĵo kaj konsilis lin serĉi la juvelon.

La Naturo de Budho

Same kiel la ebria viro de tiu ĉi rakonto, homoj migradas kun suferoj en tiu ĉi vivo de naskiĝo-kaj-morto, ne konsciante, ke en sia interno estas kaŝita pura kaj senmakula, ege valora trezoro de la naturo de Budho.

Kvankam homoj ne konscias la fakton, ke ĉiuj posedas en sia interno tiun ĉi superban naturon, kaj kiom ajn malsaĝaj kaj degenerintaj ili estas, Budho neniam perdas sian konfidon al ili, ĉar Ĝi scias, ke eĉ en la plej aĉa ulo potencie troviĝas ĉiuj virtoj de Budheco.

Tial Budho vekas memkonscion en ili, kiuj estas trompitaj de malsaĝeco kaj ne povas vidi sian propran Budho-naturon, kondukas ilin for de iliaj iluzioj, kaj instruas al ili, ke origine ne troviĝas diferenco inter ili mem kaj Budheco.

5. Budho estas tiu, kiu jam akiris Budhecon, kaj homoj estas tiuj, kiuj havas kapablon akiri Budhecon; tio estas la tuto de la diferenco inter ili.

Tamen, se iu pensus, ke li/ŝi jam akiris Vervekiĝon, tiu trompas sin mem, ĉar tiu estas moviĝanta en la direkto al Budheco, sed tiu ankoraŭ ne atingis Budhecon.

Budha-naturo ne aperas sen diligenta klopodo, kaj la

praktikado daŭras ĝis la tuta ekfloro de Budheco.

6. Iam estis iu reĝo, kiu kunvokis kelkajn blindulojn ĉirkaŭ unu elefanto, kaj ordonis al ili palpi la elefanton. Poste li demandis ilin, “Kia estas elefanto?” Kiu tuŝis ĝian dentegon, diris, “Ĝi similas al granda karoto.” Kiu tuŝis ĝian oreilon, diris, “Ĝi similas al ventumilo.” Kiu tuŝis ĝian nazon, diris, “Ĝi similas al pistilo.” Kiu tuŝis ĝian gambon, diris, “Ĝi similas al pistujo.” Kiu tuŝis ĝian voston, diris, “Ĝi similas al ŝnuro.” Neniu el ili povis informi la reĝon pri ĝia reala formo.

Tiel same, ni povas parte koni homan naturon, sed estas malfacile koni la tuton de la vera naturo de homo, nome la naturon de Budho.

Ekzistas unusola ebla rimedo, per kiu la eterna naturo de homo, ne malhelpate de vulgaraj pasioj nek detruite de morto, povas esti efektivigita; t.e. per Budho kaj la Budha nobla instruo.

III

SEN-EGOECO

1. Ĝis nun ni parolis pri la naturo de Budho, kvazaŭ ĝi

La Naturo de Budho

estus io, kio povas esti priskribita, kaj kvazaŭ ĝi similus animo, pri kiu aliaj instruoj predikas. Sed ĝi ne estas tia.

La koncepto de “ego-personeco” estas io, kio estas imagata de mem-trompa menso, kiu unue kaptas ĝin kaj due alkroĉiĝas al ĝi. Sed oni devas forĵeti ĝin. Aliflanke la naturo de Budho estas io neesprimebla, kio la unua devas esti malkovrita. Iusence ĝi ŝajnas esti “ego-personeco”, sed ĝi ne estas ego en la senco de “mi estas” aŭ “io mia”.

Kredi la ekziston de eterna egoo estas renversita pensmaniero, kiu supozas, ke ekzistus io neekzistanta. Nei Budha-Naturon estas erare, ĉar tio ĉi supozas, ke ekzisto estus neekzisto.

Ni klarigu tion ĉi per unu parabolo: iu patrino kondukis sian malsanan infanon al kuracisto. La kuracisto donis al ŝi medikamenton kaj instrukciis, ke ŝi ne donu al la infano mamlakton, ĝis la medikamento estos digestita.

Ŝi ŝmiris siajn mamojn per amaraĵo, por ke la infano ne suĉu mamojn. Post kiam la medikamento estis sufiĉe digestita, ŝi donis al ĝi siajn mamojn forlavinte la amaraĵon. Ŝi prenis tiun ĉi metodon por savi sian infanon pro sia amo.

Same kiel la patrino en tiu ĉi parabolo, Budho unue neas ekziston de egoo por forigi miskomprenon kaj detrui alkroĉiĝon al ego-personeco; kaj kiam la miskompreno kaj alkroĉiĝo estas forigitaj, Ĝi klarigas la realecon de vera menso, t.e. la naturo de Budho.

Alkroĉiĝo al egoo kondukas homojn al iluzio, sed konfido al sia naturo de Budho kondukas ilin al Vervekiĝo.

Jen alia parabolo: estis malriĉa virino, al kiu skatolo enhavanta oron estis donacita, sed ŝi, ne sciante tion, daŭrigis mizeran vivon, ĝis alia persono malfermis ĝin kaj montris al ŝi la oron. Budho malfermas la menson de homoj kaj montras al ili la purecon de ilia naturo de Budho.

2. Se ĉiuj havas tian naturon de Budho, kial troviĝas multaj suferoj? Kial homoj trompas kaj mortigas unu la aliajn. Kial troviĝas diferencoj inter homoj pri riĉeco aŭ rango?

Estas parabolo pri iu luktisto, kiu portis ornamaĵon el valorega juvelo sur sia frunto. Iun tagon, kiam li luktis, li estis tiel forte batita je sia frunto, ke la juvelo mergiĝis

La Naturo de Budho

en la karnon. Li pensis, ke li perdis la juvelon. Sed poste ĉe lia frunto estiĝis inflamo, kaj li petis kirurgon kuraci la vundon. Kiam la kirurgo venis kuraci la vundon, li trovis la juvelon enigitan en la karnon kun sango kaj puso. Li prenis spegulon kaj montris al la luktisto la juvelon.

La naturo de Budho similas al la juvelo en tiu ĉi parabolo: ĝin kovras koto kaj polvo de falsaj pensmanieroj, kaj homoj pensas, ke ili ne posedas aŭ perdis ĝin. Sed bona gvidanto malkaŝas ĝin por ili.

La naturo de Budho ekzistas en ĉiuj, kiom ajn profunde ĝin kovras ilia avareco, kolero kaj malsaĝeco, aŭ kaŝas ilia konduto kaj venĝemo. La naturo de Budho neniam estas perdiĝas nek detruigita. Kiam ĉiuj malpuraĵoj estos forigitaj, frue aŭ malfrue ĝi reaperos.

Kiel al la luktisto de tiu ĉi parabolo la spegulo montris la juvelon kaŝitan en karno, sango kaj puso, tiel same al homoj la lumo de Budho montras la naturon de Budho kaŝitan sub iliaj vulgarecigoj kaj pasioj.

3. La naturo de Budho ĉiam estas pura kaj trankvila, kiom ajn diferencaj estas la kondiĉoj kaj la cirkonstancoj de homoj. Lakto estas ĉiam blanka spite de haŭtokoloro de bovino, ĉu ruĝa, blanka aŭ nigra. Tiel same, tute ne

gravas, kiel ajn diferencaj estas homaj agadoj, kiuj faras kondiĉojn por homa vivo, aŭ kiel ajn diversaj efikoj sekvas iliajn farojn kaj pensojn.

En Hindio estas rakonto pri mistera medicina herbo, kiu kaŝe kreskis sub altaj herboj en Himalajo. Dum longa tempo oni serĉadis ĝin vane, sed finfine unu saĝulo trovis ĝin per ĝia bonodoro. Dum la tuta vivo li kolektadis tiun ĉi medicinan herbon en kuvo. Sed post lia morto, la herbo, ne trovite de aliaj homoj, restis tie kaj putriĝis. Ĝiaodoro tamen disfluis al diversaj direktoj kun malsamaj nuancoj.

Tiel same, la naturo de Budho estas kovrita de altaj herboj de vulgare pasioj kaj tre malofte estas trovita. Sed Budho trovas ĝin kaj montras ĝin al homoj. La naturo de Budho havas unu dolĉan guston, sed ĉar homoj akceptas ĝin diversmaniere pro siaj malsamaj kapabloj, tial ili pasigas malsamajn vivojn.

4. Diamanto, la plej malmola materialo, ne povas esti rompita. Ŝtonoj povas esti muelitaj en pulvorojn, sed diamanto restas sendifekta. La naturo de Budho similas al diamanto, kaj ĝi ne estas detruenda.

La Naturo de Budho

La naturo de homo en ĝia korpo kaj menso povas esti rompita; sed la naturo de Budho neniam rompiĝas.

La naturo de Budho estas certe la plej admirinda karakterizaĵo en homa naturo. Budho instruas, ke malgraŭ senfinaj variaĵoj en homa naturo, ekzemple viro kaj virino, nenia diferenco ekzistas rilate al la naturo de Budho.

Por produkti puran oron estas necese fandi ercon, forpreni skorion, kaj rafini. Se homoj fandas la ercon de sia menso kaj forprenas malpuraĵojn de vulgaraj pasioj kaj egoismo, ili ĉiuj povas repreni la puran naturon de Budho.

VULGARAJ PASIOJ

I

MALPURECO DE MENSO

1. Estas du specoj de vulgaraj pasioj, kiuj malpurigas kaj kovras la purecon de la naturo de Budho.

La unua estas la pasio rilate analizon kaj diskuton, per kiu homoj deflankiĝas de vera juĝado. La dua estas la pasio rilate emocian sperton, per kiu homoj konfuziĝas pri valoro de afero.

Kaj iluzio de rezonado kaj tiu de praktikado faras la du fundamentajn malpuraĵojn de homoj, kaj en ilia bazo kuŝas la du originaj pasioj: la unua estas malvido, kaj la dua estas deziro.

La iluzio de rezonado estas bazita sur malvido, kaj la iluzio de praktikado estas bazita sur deziro. Tiuj ĉi du tendencoj, implikante unu la alian, kune faras la fonton de ĉiuj malfeliĉoj.

Se homoj estas en malvido, ili ne povas rezoni ĝuste kaj sekure. Se homoj submetiĝas al deziroj ardantaj, neeviteble sekvas ilin alkroĉiĝo, ekpreno kaj algluiĝo al

Vulgaraj Pasioj

ĉio. Tiu ĉi konstanta avidemo al ĉiaj plezurigaj aĵoj vidataj kaj aŭdataj kondukas homojn al iluzioj. Kelkaj homoj submetiĝas eĉ al la deziro morti.

El tiuj ĉi fontoj, malvido kaj dezirego naskiĝas ĉiuj eblaj pasioj: avareco, kolero, malsaĝeco, eraro, indigno, ĵaluzo, flatado, trompo, fiereco, malestimo, ebrieco, egoismo k.t.p.

2. Avideco devenas de malĝusta ideo de kontentiĝo; kolero devenas de malĝusta ideo pri la cirkonstanco, kiun oni ne volas akcepti, aŭ pri kiu oni ne estas kontenta; malvido devenas de manko de la kapablo juĝi, kio estas korekta konduto.

Avideco, kolero kaj malvido estas nomataj la tri fajroj de la mondo. La fajro de avideco bruligas tiujn, kiuj pro avideco perdis sian veran menson; la fajro de kolero bruligas tiujn, kiuj pro kolero perdis sian veran menson; la fajro de malvido bruligas tiujn, kiuj perdis sian veran menson, ne povante aŭskulti kaj atenti la instruon de Budho.

Vere tiu ĉi mondo estas bruligata de multaj kaj diversaj fajroj. Jen estas fajroj de avideco, fajroj de kolero, fajroj de malvido, fajroj de stulteco kaj egoismo, fajroj de kadukiĝo, malsano kaj morto, fajroj de malĝojo,

lamentado, suferado kaj agonio. Ĉie ajn tiuj ĉi fajroj furiozas. Tiuj ĉi fajroj ne nur bruligas la memon, sed ankaŭ igas aliajn homojn suferi kaj kondukas ilin al malbonaj kondutoj en la tri sferoj: korpo, buŝo kaj menso. De la vundoj kaŭzitaj de tiuj ĉi fajroj ekestas puso, kiu infektas kaj venenas tiujn, kiuj alproksimiĝas al ili, kaj kondukas tiujn al perversa vojo.

3. Avideco ekestas, kiam oni volas esti kontenta; kolero ekestas, kiam oni estas malkontenta; malvido ekestas de malpuraj pensoj. La malbono de avideco havas etan malpurecon, sed estas malfacile forigebla; la malbono de kolero havas pli da malpureco, sed estas facile forigebla; la malbono de malvido havas multe pli gravan malpurecon, kaj estas malfacile konkerebla.

Tial homoj devas estingi tiujn ĉi fajrojn, kiam ajn kaj kie ajn ili aperas, prave juĝante, kio povas doni veran kontenton, strikte ekzamenante la menson alfronte al malkontentigaj aferoj de vivo, kaj ĉiam rememorante la instruon de Budho pri bona volo kaj kompatato. Se ilia menso estas plena de saĝa, pura kaj neegoisma pensmaniero, nenie troviĝas la ebleco, ke vulgaraj pasioj burĝonas

4. Avideco, kolero kaj malvido similas al febro. Tiu, kiu havas tiun ĉi febron, nepre devas suferi kaj esti

Vulgaraj Pasioj

turmentata de maldormo, eĉ se kuŝante en komforta ĉambro..

Tiu, kiu ne havas tian febron, povas facile dormi en trankvilo eĉ sur la tero kun maldika kovraĵo el folioj en vintra malvarma nokto, aŭ eĉ en malgranda fermita ĉambro en somera varmega nokto.

La tri pasioj — avideco, kolero kaj malvido — estas kaŭzoj de ĉiuj homaj veoj. Por elimini la kaŭzojn ni devas observi la preceptojn, praktiki koncentradon de menso kaj havi saĝecon. Observado de preceptoj forigas la malpuraĵon de avideco, ĝusta koncentrado de menso forigas la malpuraĵon de kolero, kaj saĝeco forigas la malpuraĵon de malvido.

5. Homaj deziroj estas senfinaj. Tio estas simila al soifo de tiu, kiu trinkas salan akvon; tiu neniam kontentiĝas kaj ties soifo pli kaj pli kreskas.

Homoj volas kontentigi sian avidecon, sed ili gajnas nur pligrandiĝintan malkontenton, kaj ilia malĝojo pli grandiĝas.

Homoj neniam povas kontentigi siajn dezirojn, kiuj ĉiam estigas maltrankvilecon kaj incitiĝon, kaj kiuj

neniam povas esti kvietigataj. Kiam la deziroj ne povas esti kontentigitaj, tio ofte igas homojn kvazaŭ frenezuloj.

Por kontentigi siajn dezirojn homoj konflikta kaj batalas unu kontraŭ la alia: reĝo kontraŭ reĝo, vasalo kontraŭ vasalo, gepatroj kontraŭ gefiloj, frato kontraŭ frato, fratino kontraŭ fratino, amiko kontraŭ amiko; ili batalas kaj eĉ mortigas reciproke por kontentigi siajn dezirojn.

Por kontentigi siajn dezirojn ili ofte ruinigas eĉ sin mem, ŝtelante, trompante kaj adultante. Tiam ili arestite suferas pro malhonoro kaj puno.

Pro siaj deziroj ili kulpas pri siaj korpo, parolo kaj menso, spite tion, ke ili bone scias, ke kontentigo de deziro finfine alportos al ili malfeliĉojn kaj suferojn. Sed la forto de deziro estas tiel potenca. Poste ili enfalos en malluman mondon kaj tie suferados kaj agonios.

6. El ĉiuj vulgaraj pasioj ampasio estas la plej intensa, kaj aliaj diversaj pasioj sekvas ĝin.

Ampasio estas grundo, kie aliaj pasioj ĝermas kaj kreskas. Ampasio estas demono, kiu formanĝas ĉiujn bonajn agojn en la mondo. Ampasio estas vipero sin

Vulgaraj Pasioj

kaŝanta en florgardeno; ĝi venenas tiujn, kiuj venas sin amuzi per belaĵoj. Ampasio estas grimpoplato, kiu kreskas ĉirkaŭ arbo, disvolvas branĉojn, kaj fine strangolas la arbon. Ampasio etendas siajn tentaklojn en homajn emociojn kaj forsuĉas sukcon de bono en homa menso, kiu fine velkas. Ampasio estas logaĵo metita de malica demono; ĝi kaptas malsaĝulojn kaj trenas ilin en la profundon de la pekoplana mondo.

Se oni donas al malsata hundo sekigitan oston ŝmiritan per sango, la hundo avida mordas ĝin, ĝis ĝi laciĝas kaj frustriĝas. Ampasio por homo estas sama kiel ostoj por hundo. Homoj avidas ĝin, ĝis ili elĉerpiĝas.

Se oni metas unu pecon de viando antaŭ du sovaĝajn bestojn, ili batalas kaj vundas unu la alian. Malsaĝulo portante torĉon paŝas kontraŭ vento kaj bruligas sin mem. Same kiel tiuj ĉi bestoj kaj malsaĝulo, homoj vundas kaj bruligas sin mem pro siaj vulgare desiroj.

7. Estas facile defendi la eksteron de nia korpo kontraŭ venena sago, sed estas neeble defendi nian menson de venena sago, kiu originas en la menso mem. Avideco, kolero, malvido kaj la pasio de egoismo — tiuj ĉi kvar venenaj sagoj naskiĝas ene de la menso kaj infektas ĝin per mortiga veneno.

Kiam homoj estas infektitaj de avideco, kolero kaj malvido, ili mensogas, hipokritas, parolas malsincere kaj insultas, kaj fine aktualigas siajn vortojn per mortigo, ŝtelo kaj adulto.

Tiujn ĉi tri malbonajn mensostatojn, kvar malbonajn parolmanierojn, kaj tri malbonajn kondutojn, — oni nomas ilin kune dek gravaj malbonoj.

Se homoj al kutimiĝas mensogi, ili senkonscie faras ĉiajn eblajn malĝustajn agojn. Antaŭ ol ili povas fari kanajlaĵon, ili devas mensogi, kaj unu fojon mensoginte, ili faras kanajlaĵon indifere.

Avideco, dezirego, timo, kolero kaj malfeliĉo devenas de malvido. Tiamaniere malvido estas la plej fundamenta venenaĵo.

8. De deziro sekvas ago; de ago sekvas sufero; deziro, ago kaj sufero estas kvazaŭ radoj turniĝantaj senfine.

Tiu ĉi turniĝado de la radoj ne havas komencon nek finon; la homo ne povas eviti metempsikozon, t.e. ripetadon de naskiĝo-kaj-morto. Unu vivo sekvas alian vivon laŭ transmigranta cirklo en senfina ripetiĝo.

Vulgaraj Pasioj

Se oni amasigas cindrojn kaj ostojn de sia korpo bruligitajn en la daŭranta transmigrado, la amaso estus alta kiel monto; se oni kolektus mamlaktojn de si suĉitajn dum sia transmigrado, la kolektaĵo estus profunda kiel maro.

Kvankam la naturon de Budho posedas ĉiuj homoj, ĝi estas tiel profunde enterigita en la malpuraj vulgaraj pasioj, ke ĝi restas nekonata dum longa tempo. Ĝuste tial sufero estas universala kaj okazas senfina ripetigo de mizeraj vivoj.

II

HOMA NATURO

1. Homa naturo similas al densa arbustaro, kiu ne havas enirejon kaj malfacile alireblas. Kompare dirite, la naturo de besto estas multe pli facile komprenebla ol tiu de homo. Tamen ĝenerale oni povas klasifiki homan naturon en kvar tipojn.

La unua temas pri tiuj, kiuj pro malĝusta instruo praktikas asketan vivon kaj igas sin suferantaj. La dua, tiuj, kiuj igas aliajn suferantaj per kruelo, per ŝtelo, per

mortigo, aŭ per aliaj malafablaj agoj. La tria, tiuj, kiuj igas sin mem kaj aliajn homojn suferantaj. La kvara, tiuj, kiuj mem ne suferas kaj savas aliajn el suferado. Tiuj ĉi de la lasta kategorio, sekvante la instruon de Budho, ne cedas al avideco, kolero kaj malvido, vivas en paco, afablo kaj saĝo, sen mortigi aŭ ŝteli.

2. Troviĝas tri specoj de la homo. La unua temas pri tiuj, kiuj similas al literoj ĉizitaj sur rokon; ili tuj cedas al kolero kaj tenas sian koleron dum longa tempo. La dua, tiuj, kiuj similas al literoj skribitaj sur sabloj; ili ankaŭ koleras, sed ilia kolero tuj vaporiĝas. La tria, tiuj, kiuj similas al literoj skribitaj sur fluanta akvo; ili ne tenas siajn pensojn ŝanĝiĝantajn; ili ne aŭskultas insulton nek klaĉon; ilia menso estas ĉiam pura kaj senmakula.

Troviĝas tri specoj de la homo. La unua temas pri tiuj, kiuj estas fieraj, senpripensaj kaj neniam kontentaj; ilia naturo estas facile komprenebla. La dua, tiuj, kiuj estas ĝentilaj kaj ĉiam agas post konsidero; ilia naturo estas malfacile komprenebla. La tria, tiuj, kiuj konkeris deziron komplete; ne eblas kompreni ilian naturon.

Tiel la homo povas esti klasifikita per multaj diversaj manieroj, sed malgraŭ tio, homa naturo estas malfacile komprenebla. Budho sola povas kompreni ĝin kaj per sia saĝo kondukas homojn per diversaj instruoj.

III HOMA VIVO

1. Estas parabolo, kiu bildigas homan vivon. Iam unu viro remis sur rivero malsupren. Alia viro sur la bordo avertis lin, “Ĉesu remi tiel gaje sur la rapide fluanta rivero! Vin atendas rapidega fluo kaj danĝera kirlo, kaj cetere ankaŭ krokodiloj kaj demonoj embuskantaj en abismo. Vi pereos, se vi daŭre iras.”

En tiu ĉi parabolo, “la rapide fluanta akvo” estas vivo de volupto; “remi gaje” estas lasi pasion neregata; “rapidega fluo” signifas vivon de kolero kaj sufero; “kirlo” signifas plezuron en vulgaraj pasioj; “krokodiloj kaj demonoj” aludas kadukiĝon kaj morton sekvontan la vivon de volupto kaj pasioj; “alia viro sur la bordo” estas Budho.

Estas alia parabolo. Iu viro farinte krimon forkuris. Kelkaj policistoj sekvis lin, do li volis kaŝi sin kaj descendis en puton, uzante la grimpoplanton malsupren kreskantan laŭ la muro de la puto. Kiam li estis descendanta, li vidis viperojn ĉe la fundo de la puto, do li decidis kroĉi sin al la grimpoplanto por sia sekureco. Post kelke da tempo, kiam liaj brakoj laciĝis, li trovis du

musojn, unu blanka kaj la alia nigra, rongântajn la grimplanton.

Se la grimplanto estas mordita, li enfalos ezn la viperojn kaj pereigôs. Tiam, rigardinte supren, li hazarde tvovis abelujon super sia vizaĝo. De la abelujo de tempo al tempo falis gutoj de mielo. La viro tiam forgesis ĉiajn danĝerojn kaj gustumis la mielon kun ĝojo.

En tiu ĉi parabolo, “iu viro” signifas tiun, kiu naskiĝis por suferi kaj mortos sola. “Policistoj” kaj “viperoj” estas nia korpo enhavanta ĉiajn dezirojn. “Grimplanto” estas la kontinueco de homa vivo. “Du musoj, unu blanka kaj la alia nigra” estas la tempodaŭro, tagoj kaj noktoj, aŭ la pasantaj jaroj. “Mielo” indikas la fizikajn plezurojn, kiuj trompas suferojn pro pasantaj jaroj.

2. Estas ankoraŭ alia parabolo. Iu reĝo metis kvar viperojn en keston, kiun li lasis al sia servisto, ordonante, ke li bone zorgu pri ili, kaj avertis: se li kolerigas eĉ unu el ili, li estu mortopunita. La servisto timis tion kaj decidis forĵeti la keston kaj forkuri.

La reĝo sendis kvin policistojn por aresti lin. En la komenco ili alproksimiĝis al la servisto kun afabla sinteno kun la intenco certe akompani lin al la hejmo. Sed la servisto ne fidis al ili kaj plu forkuris al iu alia vilaĝo.

Vulgaraj Pasioj

Atinginte la vilaĝon, li ekhavis vizion kaj aŭdis ies voĉon, kiu diras: ĉi tie ne troviĝas sekura ŝirmejo, kaj ses banditoj atakos lin en nokto. Do li timigite forkuris, ĝis li alvenis al furiozanta rivero, kiu malhelpis lin antaŭeniri. Konsiderante la danĝeron lin minacantan, li faris floson kaj sukcesis transiri la turbulentan fluon. Li finfine trovis sekuron kaj pacon.

“Kvar viperoj en kesto” indikas la kvar elementoj: tero, akvo, fajro, kaj vento. Ili konsistigas nian korpon. Nia korpo estas fonto de avidoj kaj malamikoj de nia bona menso. Tial li forkuris de sia korpo.

“Kvin policistoj kiuj alproksimiĝis kun afabla sinteno” signifas la kvin komponantojn: formo, sento, percepto, formivo, kaj konscio. Ili kune faras korpon kaj menson de la homo.

“Sekura ŝirmejo” signifas la ses sensorganoj, kiuj ne estas veraj ŝirmejoj post ĉio, kaj “ses banditoj” estas la ses objektoj de la ses sensorganoj. Tiel, vidante la danĝeron en la ses sensorganoj, la viro forkuris ankoraŭfoje kaj venas al la furiozanta rivero de vulgaraj pasioj.

Tiam li faris al si floson de bona instruo de Budho

kaj sekure transiris la riveron.

3. En la mondo estas tri okazoj de danĝero, en kiuj patrino ne povas helpi siajn gefilojn kaj gefiloj ne povas helpi sian patrinon: — brulego, inundo, kaj rompoŝtelo. En tiuj ĉi okazoj tamen ne mankas ŝanco, en kiu ili helpas unu la alian.

Sed estas tri okazoj de danĝero, en kiuj patrino absolute ne povas helpi siajn gefilojn kaj gefiloj sian patrinon. Tiuj ĉi tri okazoj estas la tempo de malsaniĝo, la periodo de kadukiĝo, kaj la momento de morto.

Kiel gefiloj povus anstataŭi sian patrinon, kiam ŝi iom post iom kadukiĝas? Kiel patrino povus anstataŭi sian filon, kiam li estas malsana? Kiel ili povus helpi unu la alian, kiam la momento de morto alproksimiĝas? Kiom ajn ili amas unu la aliajn, aŭ kiom ajn ili estas intimaj, neniu povas helpi la aliajn en ĉi tiaj okazoj.

4. Iam Jamao, reĝo de infero, demandis krimulon, kiu enfalis en lian inferon pri siaj malbonaj agoj dum la vivo, ĉu li ne vidis tri ĉielajn mesaĝistojn, kiam li vivis. La viro respondis, “Ne, mia Reĝo! Mi ne vidis ilin.”

Jamao demandis lin, ĉu li ne vidis maljunulon kun

Vulgaraj Pasioj

kurbigita lumbo kaj bastono por piedirado. La viro respondis, “Jes, mia Reĝo! Mi vidis tiajn maljunulojn tre ofte.” Jamao diris al li, “Vi estas suferanta tiun ĉi punon, ĉar vi ne rekonis en maljunuloj ĉielan mesaĝiston, kiu estis sendita por averti vin, ke vi devas tuj ŝanĝi vian vivmanieron antaŭ ol vi ankaŭ fariĝas maljuna.”

Jamao ankoraŭ demandis lin, ĉu li ne vidis povran kaj izolitan malsanulon. La viro respondis, “Jes, mia Reĝo! Mi vidis tiajn malsanulojn tre ofte.” Jamao diris al li, “Vi venis ĉi tien, ĉar vi ne sukcesis rekonu en malsanuloj ĉielan mesaĝiston senditan por averti vin pri via propra malsano.”

Jamao ankoraŭ plu demandis lin, ĉu li ne vidis mortinton. La viro respondis, “Jes, mia Reĝo! Mi vidis mortintojn multe da fojoj.” Jamao diris al li, “Ĝuste ĉar vi ne rekonis en mortintoj ĉielan mesaĝiston senditan por averti vin, ke vi devas morti. Se vi estus rekoninta tiujn mesaĝistojn kaj preninta ilian averton sincere, vi estus ŝanĝinta vian vivmanieron kaj ne alveninta al tiu ĉi loko de suferoj.”

5. Foje estis juna virino nomata Kisagotami, edzino de riĉulo. Ŝi fariĝis freneza pro la morto de sia eta filo. Ŝi, tenante la mortintan filon en siaj brakoj, iris de domo al domo por peti revivigi lin.

Kompreneble neniu povis helpi ŝin, sed finfine unu disĉiplo de Budho rekomendis ŝin viziti Budhon, kiu tiam restis ĉe Ĵetavano. Do ŝi vizitis Budhon kun la kadavro de la infano.

Budho rigardis ŝin kun simpatio kaj diris, “Por revivigi la infanon mi bezonas kelkajn semojn de papavo; iru kaj petu kvar aŭ kvin semojn el hejmo, en kiu neniu funebro okazis.”

La freneza patrino iris al urbo kaj vane serĉis hejmon, en kiu neniu mortis. Finfine ŝi devis reiri al Budho ne havante semon. Vidante la kvietan vizaĝon de Budho, ŝi por la unua fojo komprenis la signifon de la vortoj de Budho. Ŝi deprenis la kadavron de si kaj enterigis ĝin. Poste ŝi revenis al Budho kaj fariĝis unu el la disĉiploj.

IV

REALECO DE HOMA VIVO

1. Homoj en la mondo inklinaj esti egoismaj kaj malsimpatiaj; ili ne scias kiel ami kaj respekti unu la

Vulgaraj Pasioj

aliajn, disputas kaj kverelas pri sensignifaj aferoj, nur damaĝante kaj suferigante sin mem. Tial ilia vivo estas malgaja rondiro plena de suferoj.

Ĉu ili estas riĉaj aŭ malriĉaj, ili zorgas pri mono; ili suferas pro malriĉeco kaj suferas pro riĉeco. Ĉar ilia vivo estas regata de avido, ili neniam kontentiĝas.

Riĉulo zorgas pri sia bieno, zorgas pri sia domo, zorgas pri ĉiaj siaj posedaĵoj. Riĉulo estas maltrankvila, timante, ke katastrofo trafos lin, ke lia domo bruliĝos, rabistoj envenos, ke kidnapistoj fortrenos lin. Li poste zorgas pri sia morto kaj pri malordo de sia sano. Certe lia vojo al morto estas soleca, ĉar neniu akompanas lin.

Malriĉulo ĉiam suferas pro manko; tio stimulas lian senfinan deziron al tereno kaj domo. Bruligite de avido, li elĉerpas sian korpon kaj menson, kaj fine venas al morto meze de sia vivo.

Al li ŝajnas, ke la tuta mondo kontraŭstaras lin. La vojo al morto estas soleca, ĉar li devas longe vojaĝi sen amiko, kiu bonvolas akompani lin.

2. Nu, en la mondo estas kvin malbonaĵoj. La unua estas krueleco; ĉiuj vivestaĵoj, eĉ insektoj, batalas unu la

aliajn. Fortuloj atakas malfortulojn; malfortuloj trompas fortulojn. Ĉie ajn okazas bataloj kaj kruelaj agoj.

La dua estas manko de klara limo inter la rajto de patro kaj tiu de filo; inter pliaĝa frato kaj plijuna; inter edzo kaj edzino; inter pliaĝa parenco kaj plijuna. En ĉiu okazo ĉiu deziras okupi pli altan pozicion kaj ekspluati la aliajn. Ili trompas unu la aliajn. Mankas sincereco.

La tria estas manko de klara limo pri la konduto inter viro kaj virino. Ili fojfoje ekhavas malpurajn kaj lascivajn imagojn kaj dezirojn, kiuj kondukas ilin al skandaloj, al disputoj, kvereloj, maljustaĵoj kaj malvirtaĵoj.

La kvara estas tendenco ignori alies rajtojn kaj troigi nur siajn gravecojn. Tial homoj mensogas kaj balilaĉas, insultas kaj vundas aliulojn, neniam memkritikante.

La kvina estas tendenco neglekti siajn proprajn devojn por la aliaj. Homoj pensas tro multe pri sia komforteco kaj pri siaj deziroj. Ili forgesas la favorojn, kiujn ili ricevis. Ili ĝenas la aliajn kaj fine faras gravan pekon.

3. Oni devas havi pli grandan simpatian unu kun la

Vulgaraj Pasioj

aliaj. Oni devas respekti unu la aliajn kaj helpi reciproke en malfacilaĵoj. Sed efektive homoj estas egocentristaj kaj durkapaj. Ili malestimas aliajn homojn pro ilia fuŝo kaj malamas aliajn pro ilia avantaĝo. Tiuj ĉi emoj pli kaj pli disvolviĝas malbonaj kaj poste fariĝas netolereblaj.

La sentimento de malestimo ne tuj alportas perfortajn agojn, sed ĝi venenas la vivon kun kolero kaj malestimo, tiel profunde penetrante en homan menson, ke homoj portadas la markon ankaŭ en la venonta vivo.

Vere en la mondo de ampasio la homo naskiĝas sola kaj mortas sola. Ĉiu sola devas ricevi sian rekompencon de sia konduto, ĉar neniu povas anstataŭi lin.

La leĝo de kaŭzo kaj kondiĉo estas universala. Ĉiu devas porti sian propran ŝarĝon de pekoj kaj devas renkonti sola la venĝon. Tiu ĉi sama leĝo regas ankaŭ bonajn agojn. Vivo plenigita de simpatio kaj favoro rezultigas bonan sorton kaj feliĉon.

4. Homoj estas ligitaj al vulgara amo kaj enfermitaj en malĝojo. Ili tute ne povas liberigi sin el la doloriga penso dum longa tempo. Plie dronante en severa avideco, ili estas kovritaj de malico, faras sencelajn agadojn, konfliktas kun la aliaj, ne povas esti intimaj al la vera vojo, mortas nenature, kaj devas eterne suferi.

Tia konduto ne harmonias kun la natura vojo nek kun la leĝo de la kosmo. Tial ĝi nepre alportas malfeliĉon, kaj tiaj homoj suferas en tiu ĉi vivo kaj en la posta vivo.

Estas la fakto, ke ĉio en tiu ĉi vivo estas efemera kaj necerta. Sed multaj homoj ne rimarkas tiun ĉi fakton kaj daŭrigas serĉi vulgaran ĝojon kaj vane provas kontentigi siajn dezirojn. Estas vere lamentinde.

5. Estas neeviteble, ke estante en la mondo plena de suferoj, homoj pensas kaj agas egocentrisme kaj egoisme; ankaŭ estas neeviteble, ke pluaj suferoj kaj malfeliĉoj sekvas.

Homoj amas sin mem kaj neglektas la aliajn. Ili lasas siajn dezirojn kreski al avideco, adulto kaj ĉiaspecaj pekoj. Tial ili devas suferi senfine.

Luksa vivo ne longe daŭras sed forpasas tre rapide. En tiu ĉi mondo nenia plezuro daŭras eterne.

6. Tial homoj devas forĵeti, dum ili estas junaj kaj sanaj, sian avidecon kaj sian alkroĉiĝon al mondaĵoj, kaj devas diligente serĉi la veran Vervekiĝo, ĉar aparte de Vervekiĝo nenie troviĝas eterna fidindaĵo nek feliĉo.

Vulgaraj Pasioj

Plejparte da homoj tamen ne kredas aŭ ignoras la leĝon de kaŭzo-rezulto. Ili daŭrigas sian kutiman vivon plenan de avideco kaj egocentrismo, ne atentante, ke bonaj agoj alportas feliĉon kaj malbonaj agoj alportas malfeliĉon. Ili ankaŭ ne konscias, ke iliaj agoj en la nuna vivo kondiĉas ne nur iliajn proprajn statojn en la postaj vivoj sed ankaŭ la vivojn de aliaj homoj.

Ili lamentas kaj kriaĉas pri siaj suferoj, tute ne komprenante la efikon, kiun iliaj nunaj agoj havas sur iliaj postaj vivoj, kaj la rilaton inter iliaj suferoj kaj la agoj de iliaj antaŭaj vivoj. Ili pensas nur pri nunaj deziroj kaj nunaj suferoj.

Nenio en la mondo estas eterna aŭ senŝanĝa; ĉio estas ŝanĝanta momenton post momento neantaŭvideble. Sed homoj estas malsaĝaj kaj egocentristaj, kaj interesiĝas nur pri deziroj kaj suferoj antaŭ siaj okuloj. Ili ne aŭskultas bonajn instruojn nek strebas kompreni ilin, simple lasante sin al la nunmomenta intereso, al riĉaĵo kaj volupto.

7. Ekde pratempo nekalkulebla nombro da homoj naskiĝis kaj naskiĝas en tiu ĉi mondo de iluzio kaj sufero. Estas tamen feliĉe, ke tiu ĉi mondo havas la instruon de Budho, kaj ke oni povas esti helpata surbaze de ĝi.

Ĝuste tial oni devas pensi profunde, devas teni sian menson pura kaj sian korpon sana, devas forlasi avidecon kaj malbonon, kaj devas serĉi bonon.

Feliĉe, nun venis al ni la instruo de Budho. Do, ni devas fidi ĝin kaj deziri naskiĝon en la Pura Lando de Budho. Bone konante la instruon de Budho, ni devas ne sekvi aliajn vojojn al avido kaj peko. Kaj ni devas ne nur teni la instruon de Budho ĉe ni solaj, sed praktiki ĝin kaj transdoni ĝin al la aliaj.

LA SAVO FARE DE BUDHO

I

LA VOTOJ DE BUDHO AMITABO

1. Kiel jam eksplikite, homoj ĉiam inklinas subiĝi al siaj vulgaraj pasioj, ripetante pekon post pekon, kaj portas ŝarĝojn de netolerablajn agojn; iliaj propraj saĝoj aŭ fortoj ne kapablas rompi tiujn ĉi kutimojn de avideco kaj sintrompo. Se homoj ne povas konkeri kaj forigi vulgarajn pasiojn, kiel ili povas esperi la realiĝon de sia vera naturo de Budheco?

Budho, kiu komprenis komplete la naturon de la homo, ekhavis grandan simpatian al homoj kaj starigis voton fari ĉion eblan, eĉ riskante sian propran intereson, por savi ilin el la maltrankvilo kaj sufero. Por aktualigi la savon, Ĝi aperigis sin kiel Bodisatvo en la nekalkuleble malproksima pasinteco kaj ĵuris la jenajn dek votojn:

a) “Kiam mi estos atingonta Budhecon, ĉiuj en mia lando certe eniru en Budhecon kaj povu akiri Vervekiĝon. Se ne, mi ne fariĝu Budho.”

b) “Kiam mi estos atingonta Budhecon, mia lumo atingu ĉiujn angulojn de la mondo. Se ne, mi ne fariĝu Budho.”

c) “Kiam mi estos atingonta Budhecon, mia vivo daŭru senfine, por ke mi povu savi nekalkuleblajn homojn. Se ne, mi ne fariĝu Budho.”

d) “Kiam mi estos atingonta Budhecon, ĉiuj Budhoj en la dek direktoj kune laŭdu mian nomon. Se ne, mi ne fariĝu Budho.”

e) “Kiam mi estos atingonta Budhecon, homoj kun sincera menso deziru naskiĝi en mia lando, ripete vokante mian nomon dek fojojn kun pura konfido kaj efektive naskiĝu. Se ne, mi ne fariĝu Budho.”

f) “Kiam mi estos atingonta Budhecon, homoj ĉie ajn estu destinitaj atingi Vervekiĝon, praktiku virtajn agojn kaj sincere deziru naskiĝi en mia lando; tiuokaze mi aperu en la momento de ilia morto kune kun granda kompanio de Bodisatvoj por bonvenigi ilin al mia Pura Lando. Se ne, mi ne fariĝu Budho.”

g) “Kiam mi estos atingonta Budhecon, homoj ĉie ajn aŭdu mian nomon, pensu pri mia lando, plantu sincere semojn de virto por naskiĝi en mia lando; tiuokaze mi povu plenumi ĉiujn iliajn elkorajn dezirojn. Se ne, mi ne fariĝu Budho.”

h) “Kiam mi estos atingonta Budhecon, ĉiuj, kiuj naskiĝas en mia Pura Lando, atingu la rangon, kiu ebligas ilin fariĝi Budho en la venonta vivo, escepte de tiuj, kiuj surbaze de sia propra voto, portante la kirason el granda voto por la bono de homoj, strebas por la profito kaj paco de la mondo, gvidas sennombrajn homojn al Vervekiĝo, kaj kultivas la virton de granda kompatato. Se ne, mi ne fariĝu Budho.”

i) “Kiam mi estos atingonta Budhecon, homoj tra la tuta mondo estu influataj de mia spirito de ama kompatato, kiu purigas ilian menson kaj korpon, kaj kiu levas ilin super la mondon. Se ne, mi ne fariĝu Budho.”

j) “Kiam mi estos atingonta Budhecon, homoj ĉie ajn aŭdante mian nomon, lernu la ĝustan ideon pri naskiĝo-kaj-morto kaj kaptu la perfektan saĝon, kiu tenas ilian menson pura kaj trankvila en la mezo de la mondo plena de avideco kaj sufero. Se ne, mi ne fariĝu Budho.”

“Mi nun ĵuras ĉi tiel: se mi ne povus plenumi tiujn ĉi votojn, mi ne atingu Budhecon. Mi estu la fonto de nelimigita Lumo. Mi lumigu ĉiujn landojn por savi suferantojn en la mondo, malfermu la trezorejon de instruo kaj disdonu la trezorojn de bonaj virtoj.”

2. Tiamaniere Ĝi, akumulinte nekalkuleblajn virtojn dum multege da eonoj, fariĝis Amitabo, la Budho de Senfina Lumo kaj Senlima Vivo, kaj perfektigis sian propran Budho-landon de Pureco aŭ la mondon de paco, kie Ĝi nun loĝas lumigante ĉiujn homojn.

Tiu ĉi Pura Lando, en kiu troviĝas nenia sufero, estas certe la plej trankvila kaj feliĉa loko. Vestaĵoj, manĝaĵoj, kaj ĉiaj belaĵoj aperas, kiam la tieaj viv-estaĵoj bezonas ilin. Kiam facila zefiro pasas tra la arbojn juvele ornamitajn, muziko de la sankta instruo plenigas la aeron kaj purigas la menson de tiuj, kiuj aŭskultas ĝin.

En tiu ĉi Pura Lando troviĝas multaj bonodoraj lotusaj floroj, kaj ĉiu floro havas multajn trezorajn petalojn, kaj ĉiu petalo brilas kun neesprimebla beleco. La brilo de tiuj ĉi lotusaj floroj lumigas la vojon de Saĝo, kaj tiuj, kiuj aŭskultas la muzikon de la sankta instruo, estas kondukataj al plena paco.

3. Nun ĉiuj Budhoj en la dek direktoj laŭdas la virtojn de tiu ĉi Budho de Senfina Lumo kaj Senlima Vivo.

Ĉiu ajn homo, kiu aŭdas la Nomon de la Budho kaj akceptas la instruon kun ĝojo, ekhavas la menson komunan kun tiu de la Budho kaj naskiĝos en la mirinda Pura Lando de la Budho.

Tiuj, kiuj naskiĝas en la Pura Lando, partoprenas la senliman vivon de la Budho. Ilia menso estas tuj plenigita de simpatio al ĉiuj suferantoj; ili starigas la votojn por savi aliajn homojn kaj laboras por plenumi la votojn.

Kun la spirito de la votoj ili forlasas ĉiujn vulgarajn alkroĉiĝojn kaj klarvidas la malkonstantecon de la mondo. Kaj ili dediĉas siajn meritojn por emancipi ĉiujn vivestaĵojn; ili unuigas sian vivon kun tiu de aliaj homoj, komune havante iliajn iluziojn kaj suferojn, sed samtempe realigante ilian liberiĝon el kateniĝo kaj alkroĉiĝo al vulgara vivo.

Ili konas la malhelpojn kaj malfacilaĵojn de tiu ĉi mondo, sed ankaŭ konas la senliman povon de la kompato de la Budho. Ili tute libere iras aŭ venas, paŝas aŭ haltas laŭ sia volo, sed ili preferas resti kun tiuj homoj, al kiuj la Budho donas favoron de kompato.

Pro tio, se iu aŭdas la Nomon de la Budho Amitabo, tiu kuraĝigite vokas la Nomon kun plena konfido kaj partoprenas la kompaton de la Budho. Tial ĉiuj devas aŭskulti la instruon de Budho kaj sekvi ĝin, eĉ se ŝajnas, ke ĝi kondukus ilin denove en flamojn, kiuj kovras la mondon de naskiĝo-kaj-morto.

Se homoj sincere kaj fervore deiziras atingi Vervekiĝon, ili devas dependi de la povo de tiu ĉi Budho. Ne estas eble por ordinaraj homoj realigi sian superan naturon de Budho sen la subteno de la Budho.

4. Amitabo ne estas fore distanca de ĉiu ajn. Ĝia lando de pureco estas priskribita kiel lando fore situanta en okcidento, sed ĝi troviĝas ankaŭ en la menso de tiuj, kiuj fervore deziras esti kun la Budho.

Kiam oni prezentas al si la figuron de Amitabo, Ĝi brilas en dek milionoj da orkoloroj kaj havas okdek kvar mil da figuroj aŭ karakterizaĵoj. Ĉiu figuro aŭ karakterizaĵo havas respektive okdek kvar mil da radioj. Ĉiu radio lumigas la mondon, neiam lasante en mallumo eĉ unu homon, kiu vokas la Nomon de la Budho. Tiamaniere la Budho helpas homojn partopreni en la savado fare de la Budho.

Vidante la figuron de tiu ĉi Budho, oni povas ankaŭ senti la menson de la Budho. La menso de la Budho estas granda kompatato, kiu etendiĝas al ĉiuj, eĉ al tiuj, kiuj neglektas aŭ forgesas ĝian kompaton, des pli al tiuj, kiuj memoras ĝin kun konfido.

Al tiu, kiu tenas konfidon en si, la Budho donas ŝancon unuiĝi kun Ĝi. Ĉar tiu ĉi Budho estas ĉion egale

ampleksanta, se iu pensas pri la Budho, Ĝi pensas pri li/ŝi kaj eniras en lian/ŝian menson.

Tio signifas, ke kiam iu pensas pri la Budho en sia menso, lia/ŝia menso estas jam Budho per si mem kun perfekta figuro kaj karakterizaĵo.

Tial sciu, ke se iu tenas puran kaj ĝustan konfidon en sia menso, lia/ŝia menso estas tiu de la Budho mem.

5. La Budho havas multajn formojn de avataro kaj enkarniĝo kaj povas aperigi sin en multnombraj manieroj laŭ la kapablo de ĉiu homo.

Ĝi povas aperigi sian korpon en tiel grandega figuro, ke ĝi kovras la tutan ĉielon kaj etendiĝas al senlimaj stelaj spacoj. Ĝi ankaŭ povas aperigi sian korpon en infinitezimo. Ĝia apero estas iufoje kiel formo, iufoje kiel energio, iufoje kiel mensa aspekto, kaj iufoje kiel persona ekzisto.

Kiel ajn Ĝi aperas, Ĝi certe aperas antaŭ tiuj, kiuj vokas la Nomon de la Budho kun konfido. Al tiuj homoj Amitabo ĉiam aperas akompanate de du Bodisatvoj: Avalokiteŝvaro, la Bodisatvo de Kompato, kaj Mahastamaprapto, la Bodisatvo de Saĝo. Ĝi aperas tra la

tuta mondo, por ke ĉiu ajn povu vidi, kondiĉe ke li/ŝi havu konfidon al Ĝi.

Tiuj, kiuj povas vidi Ĝian provizoran figuron, povas havigi al si kontentiĝon kaj feliĉon; des pli tiuj, kiuj povas vidi la realan Budhon, havigas al li nekalkuleblan feliĉon de ĝojo kaj paco.

6. Ĉar la menso de Amitabo mem estas granda kompatato kaj saĝo, tiu ĉi Budho savas ĉiujn homojn.

Tiuj, kiuj faras nekredeble teruran krimon, kiuj havas la menson plenan de avideco, kolero kaj stultaj pasioj, kiuj mensogas, parolaĉas, insultas kaj kalmunias, kiuj mortigas, ŝtelas kaj ĝuas volupton, kiuj estas proksimaj al la fino de la vivo post jaroj da pekaj agoj, — al ili estas destinita longa periodo de puno.

Kiam tiaj homoj estas finiĝontaj sian vivon, bona amiko venas al ili kaj sincere instruas ilin, “Nun la doloro minacas vin, kaj vi ne havas eĉ momenton pripensi Budhon. Estas sufiĉe, ke vi nur voku la Nomon de la Budho.”

Se ili tutkore vokas la sanktan nomon de la Budho, ĉiuj pekoj, kiuj estus devintaj destini ilin al la malbona

mondo, estas forigitaj.

Eĉ simpla ripetado de la sankta nomo povas forigi pekojn. Kiel pli multe da bonaĵoj eblas, se oni koncentras sian menson al tiu ĉi Budho!

Tiuj, kiuj vokas la sanktan nomon, kiam ili venas al la fino de la vivo, renkontiĝas kun Amitabo kaj la Bodisatvoj de Kompato kaj de Saĝo kaj kondukiĝas de Ili al la Lando de la Budho, kie ili renaskiĝas puraj kiel blankaj lotusaj floroj.

Tial ĉiuj devas teni en sia menso la vortojn “Namo-Amitabo”, kiuj signifas tutkoran dependon sur la Budho de Senfina Lumo kaj Senlima Vivo!

II

LA PURA LANDO

1. La Budho de Senfina Lumo kaj Senlima Vivo estas nun vivanta kaj disdonanta Sian Veron. En la Pura Lando troviĝas nenia sufero kaj nenia mallumo; tieaj viv-estaĵoj pasigas ĝojan tempon. Tial ĝi estas nomata la Lando de Feliĉo.

En la mezo de tiu lando troviĝas la lageto plena de pura akvo, freŝa kaj briletanta, kies ondoj plaŭdas milde sur bordoj de oraj sableoj. Tie kaj ĉi tie floras tiel grandaj lotusfloroj kiel radoj de veturiloj, kun multaj kaj diversaj koloroj — bluaj floroj kun blua lumo, flavaj floroj kun flava lumo, ruĝaj floroj kun ruĝa lumo, blankaj floroj kun blanka lumo. La aero estas plena de ties parfumo.

Tie kaj ĉi tie ĉirkaŭ la lageto staras palacoj dekoraciitaj per kvar trezoroj — oro, arĝento, safiro kaj kristalo — kun ŝtuparo farita el marmoro. Aliloke troviĝas balustradoj elstarantaj super la lageto, ĉirkaŭitaj de kurtenoj ornamitaj per juveloj, inter kiuj staras bonodoraj arboj kaj densaĵoj plenaj de floroj.

En la aero sonas solena muziko. Sur la tero brilas oraj koloroj. Ses fojojn tage kaj nokte falas floroj de la ĉielo, kiujn la loĝantoj de la lando kolektas en la florpladon kaj portas al aliaj Budhaj landoj, por oferi ilin al miliardo da Budhoj.

2. En tiu mirinda lando vivas cignoj, pavoĵ, papagoj, lanioj, paradizaj birdoj kaj aliaj, kiuj ĉiam bele kantas, laŭdas ĉiujn virtojn kaj bonojn kaj proklamas la instruon.

Kiu ajn aŭdas aŭ aŭskultas la muzikon de la birdaj voĉoj, aŭskultas la voĉon de la Budho, renovigas sian konfidon al la Budho kaj ĝojas esti kun la Budho kaj esti en la harmonio de la kolegoj.

Milda zefiro blovete trapasas arbojn de la Pura Lando kaj tuŝas la reton kun brilantaj sonoriloj, oni aŭdas delikatan sonon. Kaj tiumomente centoj kaj miloj da sonoj estas aŭdeblaj.

Tiuj, kiuj aŭdas tiun sonon, pensas pri la Budho, pri la Darmo kaj pri la Samgo. La Lando de la Budho estas provizita per tiuj virtoj kaj belaj ornamaĵoj.

3. Kial la Budho en tiu ĉi lando estas nomita Amitabo? Tio estas, ĉar la lumo de la Budho estas senfina kaj la vivdaŭro de la Budho estas senlima. Ĝia superba lumo de la instruo sen ia ajn obstaklo atingas ĉiujn angulojn de la lando; Ĝia vigla forto de la kompatado neniam malkreskas dum senkalkuleblaj eonoj.

Kaj ĉar la nombro de tiuj, kiuj naskiĝinte en la Pura Lando perfekte vervekiĝas, estas nekalkuleble granda; ili neniam regresas al la mondo de iluzio aŭ naskiĝo-kaj-morto.

Kaj ankaŭ ĉar la nombro de tiuj, kiuj vervekiĝas al la nova vivo per la Lumo, estas nekalkuleble granda.

Tial ĉiuj homoj devas koncentri sian menson al Ĝia Nomo. Kiam ili estas alvenontaj al la fino de la vivo, se ili vokas la Nomon en perfekta konfido kaj kun neŝancela menso, eĉ unu tagon aŭ unu semajnon, ili povas naskiĝi en la Pura Lando, kondukite de Amitabo kaj aliaj multaj sanktuloj.

Se iu aŭdas la Nomon de Amitabo kaj konfidas la instruon, tiu povas atingi la plej perfektan Vervekiĝon.

